

Cīņa pret enerģētisko nabadzību, īstenojot vietējos pasākumus – ledvesmojoši stāsti no visas Eiropas

Enerģētiskās nabadzības
konsultatīvais centrs
2021

Cīņa pret enerģētisko nabadzību, īstenojot vietējos pasākumus

Iedvesmojoši stāsti no visas Eiropas

Publicējis Enerģētiskās nabadzības konsultatīvais centrs

Rue Mundo-Madou
Avenue des arts 7/8
1210 Brussels | Brisele

+32 2 400 20 67
info@energypocerty.eu
energy-poverty.ec.europa.eu

2021. gada novembrī

Dizains: REVOLVE

Vāka attēls: REVOLVE

Enerģētiskās nabadzības konsultatīvais centrs ir Eiropas Komisijas iniciatīva ES.

Šis dokuments tika sagatavots Eiropas Komisijai, taču tajā ir atspoguļoti tikai to autoru viedokļi un Komisija neatbild par tajā esošās informācijas izmantojumu.

Cīņa pret enerģētisko nabadzību, īstenojot vietējos pasākumus – ledvesmojoši stāsti no visas Eiropas

Enerģētiskās nabadzības
konsultatīvais centrs
2021

Šajā ziņojumā ir aprakstīti 24 iedvesmojoši piemēri par to, kā iespējams atvieglot enerģētiskās nabadzības slogu vietējā līmenī. Piemēri ir ļoti dažādi, un katra pašvaldība risina enerģētiskās nabadzības problēmu citādi. Taču mēs ceram, ka jūs atpazīsiet problēmas, ar kurām saskaraties savā ikdienas darbā, un tas raisīs jūsos jaunas idejas par to, kā uzsākt vai veikt papildu pasākumus, lai atvieglotu enerģētiskās nabadzības slogu.

Šie 24 piemēri ir plaša pētījuma par enerģētisko nabadzību rezultāts. Šo pētījumu veica Enerģētiskās nabadzības konsultatīvais centrs (Energy Poverty Advisory Hub – EPAH), un tam ārkārtīgi lielu atbalstu sniedza tā valstu partneri (“EPAH antenas”) un citi vadošie nozares eksperti. Pētījuma gaitā tika apkopoti 200 iedvesmojoši piemēri. Visus pētījumā iekļautos piemērus var apskatīt

Enerģētiskās nabadzības konsultatīvā centra tīmekļa vietnē EPAH tiešsaistes atlantā. Tas nemitīgi tiks pilnveidots un turpinās sniegt arvien jaunus datus.

Piemēri tika izvēlēti tā, lai tiktu atspoguļotas pēc iespējas daudzveidīgākas situācijas pēc to tēmas un atrašanās vietas, un to mērķis ir iedvesmot lasītājus apskatīt pārējos piemērus EPAH tiešsaistes atlantā.

Mēs vēlamies pateikties daudzajiem dalībniekiem par sniegto ieguldījumu gan šajā publikācijā, gan EPAH tiešsaistes atlantā. Šis darbs parāda to, cik spēcīgas ir Eiropas Savienībā jau esošās zināšanas un pieredze enerģētiskās nabadzības jomā. Ja jūsu projekts vēl nav iekļauts šajā pētījumā, EPAH aicina jūs iesniegt arī savu iedvesmojošo darbu un kļūt par daļu no atlanta.

Levads	3
Saturis	5
Valsts mēroga pasākumi	6
Auditi un palīdzības pasākumi mājokļos, kurus skar enerģētiskā nabadzība	6
Cosy Homes in Lancashire	8
Enerģētiskās nabadzības problēmas risināšana mājāsaimniecībās, kurās dzīvo personas ar invaliditāti, un atbalsts sociālajai integrācijai	10
Dampoort renovē! (Dampoort KnapT OP!)	12
Energia su Misura	14
Energy Advise Points (PAE)	16
piemērs – Stromspar – Check (energotaupības pārbaude)	18
Zaļie Dakteri	20
Just a Change (JAC)	22
LIGAR – Energy for All	24
Lumină pentru România (Gaismu Rumānijai)	26
Fényhozók Alapítvány (Gaismas nesēju fonds)	28
Namų ūkiai energetikos transformacijos kontekste (Mājsaimniecības enerģētiskās transformācijas kontekstā)	30
Residential Energy Efficiency for Low Income Households (REELIH)	32
Barrio Solar – Atjaunojamās enerģijas koplietošana un solidaritāte kopienā	34
Eiropas mēroga pasākumi	36
ASSIST – Atbalsta tīkls mājāsaimniecību enerģijas taupīšanai	36
EmpowerMed – Iespēju nodrošināšana sievietēm cīņā pret enerģētisko nabadzību	38
ENPOR – Actions to mitigate energy poverty in the private rental sector	40
Hauts-de-France Pass Renovation	42
EnergyMeasures – Pielāgoti atbalsta pasākumi enerģētiskā ziņā neaizsargātām mājāsaimniecībām	44
Pasākumi	46
Pamatīga modernizēšana transformē Veksfordas aprūpes iestādes	46
Zaļā pilsētas rajona Agia Varvara pilotprojekts	48
Reddito Energetico	50
Slime (Service Local d'Intervention pour la Maîtrise de l'Energie)	52

Auditi un palīdzības pasākumi mājokļos, kurus skar enerģētiskā nabadzība

Barcelonas provinces vadība organizēja auditus un palīdzības pasākumus neaizsargātos mājokļos. Šī ir kopīga vairāku departamentu iniciatīva, kuru atbalsta provinces valdības sociālās labklājības, vides aizsardzības un mājokļu departamenti, kas piedāvā pašvaldībām pasākumus, lai uzlabotu mājokļu, kurus skar enerģētiskā nabadzība, energoefektivitāti ar nolūku samazināt komunālos maksājumus (par elektrību, ūdeni un gāzi) un uzlabot dzīves kvalitāti.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Diagnoze
- Plānošana
- Ieviešana
- Ietekme

Palīdzības pasākumu veids: komunikācijas kampaņa, patērētāju konsultēšana, aizsardzība un iespēju nodrošināšana, mājāsaimniecību energoefektivitāte un renovācija, ieinteresēto pušu iesaiste, pārskatāmība un informācijas apmaiņa

Kopš tā tika uzsākta, ir organizēti divi pasākumu kopumi, kuru ietvaros 2021. gadā tika veikti teju 1200 energopatēriņa auditi. Šī programma saskaņā ar ES renovācijas vilni un ES zaļo kursu tiecas:

- uzlabot mājokļu energoefektivitāti un veselības un komforta apstākļus, veicot mājokļa energopatēriņa auditu;
- samazināt komunālo pakalpojumu rēķinus un nodrošināt lietotājiem iespējas, sniegt konsultācijas par tarifu plāniem, lai pielāgotu līgumus reālajām vajadzībām;
- sniegt palīdzību saistībā ar energoapgādes pakalpojumu sniedzēju procedūrām, lai samazinātu tērīšus par komunālajiem pakalpojumiem;
- organizēt apmācību par efektīviem patēriņa paradumiem un patērētāju tiesībām un noteikt nepieciešamību pēc plašākiem palīdzības pasākumiem, lai uzlabotu energoefektivitāti.

Palīdzības pasākumus veic Barcelonas provinces valdības, kas koordinē un finansē visus aspektus, nolīgti uzņēmumi. Šī programma ir labs vairāku pārvaldes iestāžu sadarbības modeļa (provinces valdība un pašvaldības) un valsts un privātā sektora sadarbības piemērs, kas aptver visas Barcelonas provinces pilsētas. Piedāvājot konkrētus risinājumus, tiek ņemti vērā sociālie, veselības un enerģijas aspekti, tādējādi ļaujot pielāgot palīdzības pasākumus katras ģimenes vajadzībām un samazināt CO₂ emisijas,

lai mazinātu klimata pārmaiņas. **Deviņdesmit procenti (90%) saņēmēju uzskata saņemto palīdzību par ārkārtīgi noderīgu komforta līmeņa celšanai mājās.**

Programmas ietvaros tiek veikti šādi pasākumi:

- tiek plānotas darbības, grafiks un tikšanās ar vietējo pašvaldību koordinatoriem;
- tiek organizēti divi energoefektivitātes un sociālo palīdzības pasākumu speciālistu apmeklējumi pie saņēmējiem mājās. Apmeklējumu laikā tiek iegūti dati par saņēmēju sociālajiem apstākļiem un par mājokli, kā arī tiek veikts enerģijas novērtējums un uzstādīti energoefektivitātes pamatelementi. Apmeklējumu gaitā tiek sniegti individuāli ieteikumi par efektīvu patēriņu un padomi par līgumu pielāgošanu saņēmēju reālajām vajadzībām, kā arī tiek veiktas ar tarifu plānu apstrādi saistītas darbības, lai gādātu par to, ka nolīgtie pakalpojumi atbilst viņu

reālajām vajadzībām un samazina komunālo pakalpojumu izmaksas;

- tiek sastādīts ziņojums par veiktajiem pasākumiem katras pilsētas pārvaldei. Tiek sagatavoti apkopoti ziņojumi par visām katrā pilsētā veiktajām darbībām. Tiek organizētas sesijas, lai prezentētu palīdzības pasākumu rezultātus. Ziņojumi tiek augšupielādēti tiešsaistes rīkā, kas ļauj pārvaldīt darbības un dokumentus digitāli un piesaistīt darbuzņēmējus, Barselonas provinces valdību un pilsētu pašvaldības.

Ar aptuveni **500 000 eiro budžetu** projekta ietvaros izdodas: sasniegt **5000 cilvēku**, veicot apmeklējumus un pasākumus, veikt aptuveni **2000 pasākumu**, lai optimizētu līgumus par komunālajiem pakalpojumiem, **samazināt viņu komunālo pakalpojumu rēķinu summu par 19%, ietaupīt 225 € gadā (uz mājokli)** uz elektrības rēķiniem un uzstādīt bez maksas teju **23 000 energoefektivitātes elementu**.

Potenciālās problēmas ir saistītas ar ieinteresēto pušu iesaisti, saziņu ar saņēmējiem (potenciāli skeptiska attieksme pret apmeklējumiem mājās), informācijas plūsmu starp sociālajiem darbiniekiem un saņēmējiem un papildu pasākumiem pēc palīdzības pasākumu veikšanas. Galvenie trūkumi bija ierobežotais laiks un tas, ka ierosinātie uzlabojumi netika īstenoti 2. posmā.

Photo by Diputació Barcelona

**Diputació
Barcelona**

Tēmas: gaisa kvalitāte, veselība, uzvedība, apkures un dzesēšanas sistēmas, sadzīves tehnika, klimata pārmaiņas, iekštelpu komforts, informācija un informētība, siltumizolācija, ekonomiskā krīze, mājokļu kvalitāte, piekļuve enerģijai un enerģijas patēriņš, energopatēriņa auditi, drošība, energoefektivitāte, enerģijas cenas, sociālais atbalsts, neaizsargātie patērētāji

Speciālisti:

- energoefektivitātes speciālisti
- sociālo palīdzības pasākumu speciālisti (piemēram, sociālie darbinieki, sociālie pedagogi, pedagogi, psihopedagogi, psihologi, sociologi, sociālās integrācijas speciālisti)

Sadarbības partneri: vietējā pašvaldība, universitāte / pētniecības centrs, La Factoria, Gestión y Consultoria (privāts energoapgādes uzņēmums), EGM Estalvi i Eficiència Energètica (privāts uzņēmums), SM Sistemas Medioambientales (privāts uzņēmums)

Finansējums: vietējais finansējums no Barselonas provinces valdības

Ieinteresēto pušu veids: enerģijas piegādātājs, sabiedrība

Projekta ieguvēji: bērni, personas ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēki, maznodrošinātie

Cosy Homes in Lancashire

2013

šobrīd

“Cosy Homes in Lancashire” (CHiL)

ir energoefektivitātes un cenas ziņā pieejama siltuma iniciatīva valsts mērogā. CHiL izstrādāja 15 vietējās Lankašīras pašvaldības pēc visaptveroša energoefektivitātes pētījuma, kuru 2013. gadā pasūtīja Blekpūlas pašvaldības Sabiedrības veselības departaments. Programmu atbalsta visi sabiedrības veselības departamentu direktori, un tā aptver visas pašvaldību atbalstītās energotaupības iniciatīvas šajā grāfistē. Tā piedāvā pieejamus un vienkāršus veidus, kā piekļūt energoapgādes uzņēmumu dotācijām un citiem avotiem, lai finansētu jaunus apkures pasākumus, siltināšanu un atjaunojamās tehnoloģijas vietējos īpašumos.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Ieviešana
- Ietekmes novērtējums

Palīdzības pasākumu veids: piekļuve enerģijai un enerģijas patēriņš, energopatēriņa audiiti, energoefektivitāte, aprīkojums, finansēšanas programmas, patērētāju konsultēšana, aizsardzība un iespēju nodrošināšana, finanšu mehānismi, mājāsaimniecību energoefektivitāte un renovācija, sociālais atbalsts

Lankašīra, Apvienotā
Karaliste

Ģeogrāfiskais mērogs:
Reģionāls

CHiL mērķis ir **piedāvāt pilnu “siltuma pakalpojumu” klāstu** ikvienai Lankašīras grāfistes mājāsaimniecībai. Vietējā pašvaldība rīkojas kā klientu apkalpošanas dienests, kas sniedz atbalstu cilvēkiem, kuri meklē finansējumu energoefektivitātes pasākumiem, visos procesa posmos.

Projekta ietvaros tiek piedāvātas trīs veida dotācijas:

- **Pirmreizējo centrālo apkuri** īpašniekiem, privātiem īrniekiem un saimniekiem var uzstādīt bez maksas. Finansējums sedz izmaksas saistībā ar A klases boileru un radiatoru uzstādīšanu, tostarp pieslēgšanu gāzes sadales tīklam. Programma ir paredzēta maznodrošinātajiem, kuru ienākumu līmenis ir ≤30 000 £ un ietaupījumi ir ≤16 000 £ un kuriem ir ilgstošas veselības problēmas.
- **Programma “Zaļo mājokļu dotācija”** tiek īstenota bez maksas, lai uzlabotu to mājāsaimniecību energoefektivitāti, kurām uz to ir tiesības. Tās mērķis ir palīdzēt iedzīvotājiem padarīt savus mājokļus siltākus un uzlabot to komfortu, kā arī samazināt enerģijas rēķinus, oglekļa emisijas un mazināt enerģētisko nabadzību. Tās nolūks ir arī uzlabot energoefektivitāti mājokļos, kuros tā ir zema, tostarp mājokļos, kuri nav pieslēgti gāzes sadales tīklam, un tā ir pieejama maznodrošinātām mājāsaimniecībām. Tiek veikti tādi siltināšanas pasākumi kā monolītas vai dobās sienas, bēniņu, grīdas un jumta istabiņas siltumizolācija. Tiek izmantotas tādas atjaunojamās tehnoloģijas kā gaisa siltumsūkņi, saules fotoelementu sistēmas un

saules siltumenerģijas sistēmas. Dotācija nefinansē apkuri ar fosilo kurināmo. Šajā programmā ir tiesīgas piedalīties tikai saimniecības, kuru mājokļiem ir logi ar vienu stiklu.

- **“Pārejiet pie cita piegādātāja un ietaupiet naudu”** (Switch Supplier and Save Money) ļauj patērētājiem tīmekļa vietnē salīdzināt dažādus piedāvājumus un potenciālos ietaupījumus. CHiL sadarbojas ar uzņēmumu “Energy Angels” šī pakalpojuma sniegšanā.

Projekta ietvaros tiek arī piedāvātas konsultācijas par:

- saules paneļiem;
- bēniņu / dobu sienu / ārsienu siltināšanu;
- apkuri ar sašķidrināto naftas gāzi (LPG);
- gāzes boileru nomaiņu;
- reģistrēšanos elektrības ziemeļu-rietumu prioritāro pakalpojumu reģistrā;
- īpašumu un mobilo mājokļu energoefektivitāti, uzstādot centrālo gāzes apkuri.

Photo by [Erik Mclean](#) on [Unsplash](#)

Tēmas: apkures un dzesēšanas sistēma, siltumizolācija

Projekta ieguvēji: maznodrošinātie, personas, kuras saņem pabalstus, personas ar ilgstošām veselības problēmām vai invaliditāti

Finansējums: privātais un valsts finansējums no programmas “Zaļo mājokļu dotācijas” (Green Homes Grant), “Energoapgādes uzņēmumu pienākums” (Energy Company Obligation – ECO)

CHiL ir lielisks piemērs, kā starp 15 vietējām pašvaldībām un Lankašīras grāfistes padomi ir izveidotas darba attiecības, lai subsidētu energoefektivitātes pasākumus visneaizsargātākajām mājāsaimniecībām. Šis ir tas retais gadījums, kad vietējā pašvaldība noslēdz tiešu līgumu ar energoapgādes uzņēmumiem par energoefektivitātes pasākumiem.

10 miljonu mārciņu budžets ir ļāvis palīdzēt **vairāk nekā 10 500 iedzīvotāju** ietaupīt naudu, sniedzot konsultācijas par energotaupību un veicot energotaupības pasākumus. 2016./2017. gadā CHiL palīdzēja **570 mājāsaimniecībās** uzstādīt pirmreizējo apkures sistēmu. Pašreizējais finansējums ļauj līdz 2022. gadam uzstādīt centrālo apkuri vēl **1200 īpašumos**.

Leinteresēto pušu veids: enerģijas piegādātājs, sabiedrība, vietējā pašvaldība, valsts/pašvaldību iestāde, privāts uzņēmums

Sadarbības partneri: Wyre, Borough of Pendle, Lancashire County, West Lancashire Borough, Rossendale Borough, Blackburn with Darwen Borough, Ribble Valley Borough, Lancaster City, Blackpool, Preston City, Fylde, Rossendale Borough, Chorley Borough, Burnley, Hyndburn pašvaldības un Rhea Projects

Speciālisti:

- Inženieris
- Pašvaldību/valsts iestādes darbinieks
- Tehniķis

Līdzīgi projekti citās valstīs:

- **POWERPOOR**
- Pasākumi enerģētiskās nabadzības skartu ģimeņu mājokļos (Spānija)
- Veselas mājas, veseli cilvēki (Apvienotā Karaliste)
 - MCPE – Labāka izpratne par enerģētiskās nabadzības situācijām, lai tās labāk spētu risināt (Francija)

Enerģētiskās nabadzības problēmas risināšana mājssaimniecībās, kurās dzīvo personas ar invaliditāti, un atbalsts sociālajai integrācijai

Kipra

Ģeogrāfiskais mērogs: Valsts

Projekta mērķis ir stiprināt mājssaimniecības, kurās dzīvo personas ar invaliditāti, no ekonomiskā, sociālā un vides viedokļa un sekmēt nacionālajā enerģētikas un klimata plānā (NEKP) izvirzīto valsts klimata mērķu sasniegšanu. Enerģētiskā nabadzība iespaido šo ģimeņu sociālo labklājību un izraisa enerģētisko nevienlīdzību, kas iespaido to dzīves apstākļos. Pārejai uz klimatneitrālu ekonomiku ir jānotiek taisnīgi un bez sociālās atstumtības. Viens no projekta galvenajiem mērķiem ir nodrošināt neaizsargātajiem patērētājiem iespēju sociāli integrēties un atbalstīt pāreju uz tīru enerģiju.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Ieviešana
- Ietekmes novērtējums

Lai šos mērķus sasniegtu, projekta ietvaros tiks subsidēta maza apmēra energorenovācija, piemēram, siltumizolācija, 300 mājssaimniecībās, kuras skar enerģētiskā nabadzība un kurās dzīvo personas ar invaliditāti. Siltumenerģijas modernizēšana var ievērojami mazināt enerģētisko nabadzību un kopā ar nelieliem atjaunojamo energoresursu uzstādījumiem būtiski samazināt mājssaimniecības enerģijas patēriņu ilgtermiņā. Papildus vispārārstītiem risinājumiem tiks noteikta nepieciešamība pēc pielāgotiem palīdzības pasākumiem (piemēram, energoefektīvs aprīkojums un iekārtas, tostarp gaisa kondicionieris, efektīvas palīgtechnoloģijas personām ar invaliditāti).

Šajā nolūkā tiks izveidota darba grupa ar attiecīgajām ieinteresētajām pusēm, lai noskaidrotu mērķauditorijas vajadzības un efektīvi mazinātu enerģētisko nabadzību. Līdz ar finanšu atbalstu tiks piedāvāti arī individuāli konsultāciju pakalpojumi, lai sniegtu sociālas dabas ieteikumus un padomus par enerģiju ar nolūku aktīvi mazināt enerģētisko nabadzību mājssaimniecībās, kurās dzīvo personas ar invaliditāti.

Projekta ietvaros tiks veikti šādi pasākumi:

- jumta siltumizolācijas uzstādīšana;
- apgaismojuma nomaiņa;
- specializētā aprīkojuma nomaiņa vai uzlabošana;
- divbloku gaisa kondicionēšanas iekārtu nomaiņa;
- noēnojums;

- energoefektīva sadzīves tehnika – veļas mazgājamā mašīna un/vai ledusskapis;
- subsīdiju procents no finansējuma: 80%.

Projekta ar 1,5 miljonu eiro budžetu mērķis ir panākt enerģijas ietaupījumu vismaz 35% apmērā no galīgā enerģijas patēriņa (sākumpozīcija: 3900 MWh, mērķis: 2535 MWh, samazinājums visām 300 mājsaimniecībām: 1365 MWh jeb 1193 tonnas CO₂).

Šī iniciatīva ir labs piemērs, kurā ir apvienotas pielāgotas darbības un pasākumi mājsaimniecībās, kurās šobrīd dzīvo personas ar invaliditāti un kuras ir skārusi enerģētiskā nabadzība. Mājsaimniecībām, kurās dzīvo personas ar

invaliditāti, ir īpašas enerģētiskās vajadzības, kuras ir jāņem vērā, izstrādājot šādus pasākumus, un atbilstoša finanšu atbalsta mehānisma izveidei un pielietošanai ir izšķiroša nozīme, lai nodrošinātu ilgtspējīgu un aktīvu enerģētiskās nabadzības mazināšanu šajā grupā ilgtermiņā.

Problēmas, ar kurām var nākties saskarties, īstenojot šādu projektu, ir kavēta programmas sagatavošana/izīdošana un nepietiekama interese par dalību. Šīs iniciatīvas ietvaros katrai mājsaimniecībai pieejamā summa varēja būt lielāka, lai ļautu veikt papildu pasākumus. Taču tiks uzsāktas līdzīgas programmas, kas piedāvās sinerģiju un vairāk investīciju neaizsargātās mājsaimniecībās.

Photo by [Nayeli Dalton](#) on [Unsplash](#)

Palīdzības pasākumu veids:

mājsaimniecību pārraudzība, subsidēšana, tehniskas konsultācijas un/vai palīdzības pasākumi

Tēmas: ēku siltumizolācija, sadzīves tehnika, informācija un informētība, sociālais atbalsts

Projekta ieguvēji: neaizsargātie iedzīvotāji (personas ar invaliditāti)

Speciālisti:

- Enerģētikas eksperti
- Tehniķi
- Personu ar invaliditāti asociācijas energoefektivitātes un atjaunojamās enerģijas asociācijas

Finansējums: Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības fonda līdzekļi un valsts finansējums

Sadarbības partneri: Kipras kopienu savienība (vietējā pašvaldība), Kipras Enerģētikas aģentūra

Leinteresēto pušu veids: politiku veidotāji, vietējās pašvaldības, asociācijas un NVO, universitāte

Lesaitītās ieinteresētās puses: Enerģētikas ministrija, Vides ministrija, kopienas un pašvaldības, cilvēku ar invaliditāti asociācijas, universitātes

Līdzīgu projektu piemēri citās valstīs:

- Rhodoshop (Bulgārija)
- Kopā ceļā uz ērtāku mājokli 4 (Horvātija)

Damporta renovē! (Dampoort KnapT OP!)

2014

2016

Damporta renovē! mērķauditorija bija tā dēvētie noodkopers jeb cilvēki, kuri ir iegādājušies īpašumu, jo tas bija lētāk, nekā to īrēt. Īpašums bieži vien ir slikti siltināts un sliktā stāvoklī. Tika izvēlētas desmit ēkas, un īpašniekam tika piedāvāta iespēja pieteikties dotācijai 30 000 € vērtībā, lai padarītu īpašumu drošāku un energoefektīvāku. Ja īpašnieks nolēm pārdot vai izīrēt īpašumu, šī dotācija ir jāatmaksā. Vietējā pašvaldība nodrošina projekta uzsākšanas, sekmēšanas un pārbaudes procesu.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Diagnoze
- Plānošana
- Ietekmes novērtējums

Palīdzības pasākumu veids: māsaimniecību energoefektivitāte un renovācija

Tēmas: apkures un dzesēšanas sistēmas, iekštelpu komforts, siltumizolācija, piekļuve enerģijai un enerģijas patēriņš, energoefektivitāte, sociālais atbalsts, finansēšanas programmas

Gente, Dampoort, Beļģija

Ģeogrāfiskais mērogs:
Vietējs

Projekta gaitā tiek veikti pieci pasākumi:

- Vispārējā satvara izstrāde. Tika izvirzīti kritēriji potenciālajiem saņēmējiem, un tiesības tika piešķirtas maznodrošinātām ģimenēm, kuru mājokļu kvalitāte neatbilst standartiem. Lai noskaidrotu, kuras ģimenes ir vistrūcīgākās, tika izstrādāta punktu sistēma, tostarp Flandrijas mājokļu kodekss, un aptauja. Tika izstrādāts renovācijas darbu satvars, kā arī noteikumi un līgumi.
- Kandidātu atlase. Potenciālie kandidāti tika aicināti pieteikties projektam un tika atlasīti pēc iepriekš definētiem atlases kritērijiem. Tika izstrādāti individuāli renovācijas plāni, un iedzīvotāji, kuri netika atlasīti, saņēma piekļuvi papildu informācijai par mājokļu prēmijām un citiem atbalsta pasākumiem.
- Konkurss un gatavošanās darbiem. Tika izziņots atklāts konkurss un saņemtas izmaksu tāmes no potenciālajiem darbuzņēmējiem. Tika organizētas grupu sapulces, kurās kandidāti tika informēti par statusu un dalījās pieredzē. Individuālo konsultāciju un kandidātu interviju laikā tika atklātas problēmas ārpus projekta, kuras pēc tam tika risinātas kopā ar projekta partneriem.
- Darbu izpilde. Tika veikti renovācijas darbi, un tos pārbaudīja būvuzraugs. Turklāt tika iesniegti pieteikumi dotācijām un/vai prēmijām, un Woonwinkel parūpējās par pieteikumiem. Pateicoties iedzīvotāju ikmēneša sapulcēm, ikviens varēja dalīties savā pieredzē un informēt par progresu. Lai palīdzētu iedzīvotājiem ar

enerģijas rēķiniem, tika sniegti padomi par piegādātājiem un to, kā ietaupīt enerģiju.

- Renovācijas darbu pēcapkalpošana. Reizēm ir grūti iepilnnot renovāciju, un dažiem renovācijas darbiem bija nepieciešama pēcapkalpošana. Tika izveidoti kontaktpunkti, lai sniegtu cilvēkiem iespēju saņemt atbildes uz jautājumiem par mājokļiem, prēmijām un citiem jautājumiem.

Projekta ieguvēji: enerģētiskās nabadzības skartie, maznodrošinātie

Finansējums: vietējais finansējums no OCMW Gent (Gentes sociālās labklājības dienests)

Speciālisti:

- Arhitekts
- Inženieris
- Pašaldību/valsts iestādes darbinieks
- Pētnieks & Sociālais darbinieks
- Tehniķis

Projekta ICCARus pamatā ir šis pilotprojekts, un tas apkalpo visu Genti. Projekts tika paplašināts līdz 100 mājokļiem.

Šis ir iedvesmojošs tāda projekta piemērs, kuram ir nepieciešamas salīdzinoši lielas sākotnējās investīcijas, taču apgrozības fonds ilgtermiņā kļūst pašpietiekams, jo saņēmējiem, kuri pārdod māju, ir jāatmaksā dotācija un daļa no īpašuma pievienotās vērtības.

Ar 10 000 līdz 1 miliona eiro budžetu projekta ietvaros tika uzlabots vidējais mājokļu energoefektivitātes rādītājs par 275 kWh/m² – no 519 kWh/m² uz 244 kWh/m². Tā rezultātā katra mājsaimniecība **ietaupīja vidēji 6492 kg CO₂ gadā**, un tika novērsti 95% risku veselībai mitruma, CO₂ iedarbības vai nāvējoša elektrošoka un ugunsbīstamības dēļ.

Photo by [Mattis Ketels](#) on [Unsplash](#)

Sadarbības partneri: pilsoniskās sabiedrības organizācija, mājokļu nodrošinātājs, vietējā pašvaldība, privāts uzņēmums, universitāte / pētniecības centrs, sociālās labklājības dienests, tirdzniecības palāta, proti, Gentes pilsēta, OCMW Gent, CLT Gent, Belfius, vzw SIVI, Samenlevingsopbouw Gent vzw, Domus Mundi vzw, REGent vzw, Bouwunie, KULeuven Technologicampus Gent

Leinteresēto pušu veids: privātie uzņēmumi

Energia su Misura

Energia su Misura mērķis ir sniegt atbalstu neaizsargātām ģimenēm, kuras dzīvo vietējām pašvaldībām piederošos īpašumos, uzlabot enerģijas patēriņu un samazināt enerģijas izmaksas, apskatot enerģijas rēķinus un uzstādot viedas ierīces, kuras ir pievienotas elektroierīcēm un centrālajam elektroenerģijas skaitītājam.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Diagnoze
- Plānošana
- Ieviešana

Palīdzības pasākumu veids: spēju pilnveidošana un apmācība, raksturošana, komunikācijas kampaņa, patērētāju konsultēšana, aizsardzība un iespēju nodrošināšana, datu ieguve, mājāsaimniecību energoefektivitāte un renovācija, politikas atbalsts, ieinteresēto pušu iesaiste, pārskatāmība un informācijas apmaiņa

Tēmas: mājokļi, ar kuriem ir grūti strādāt, uzvedība, iekštelpu komforts, informācija un informētība, parādi, mājokļa kvalitāte, piekļuve enerģijai un enerģijas patēriņš, energopatēriņa auditi, drošība, energoefektivitāte, viedie skaitītāji, enerģijas cenas, aprīkojums, neaizsargātie patērētāji

Projekts balstās uz šādiem pīlāriem:

- informētība par patēriņu;
- uzvedības maiņa;
- lēti energoefektivitātes pasākumi mājāsaimniecībā;
- energoefektivitātes renovācijas darbi ēkā;
- pieejamais finanšu atbalsts;
- politiku veidotāju informētība.

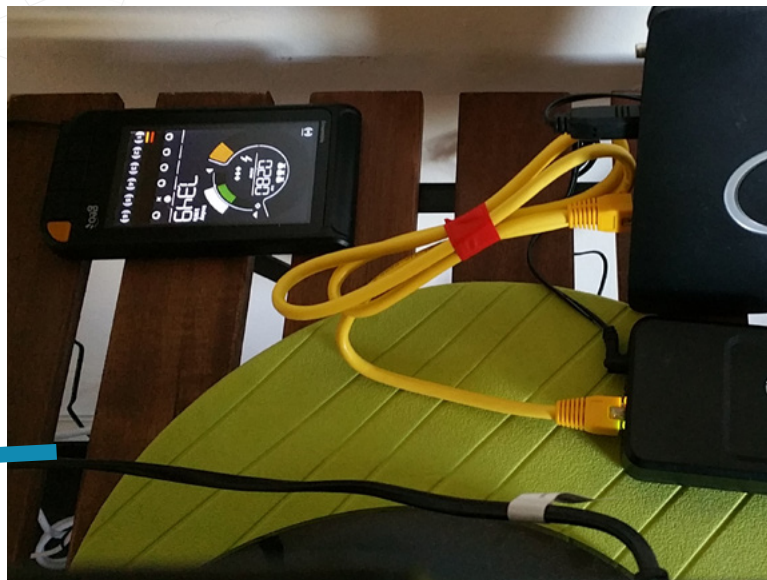
Projekta ietvaros tika veiktas tālāk norādītās darbības:

- Enerģētiskās nabadzības skartu un neaizsargātu ģimeņu noteikšana.
- Šo ģimeņu iesaistīšana iniciatīvā, saņemot piekrišanu enerģijas patēriņa pārraudzības kompleksa uzstādīšanai un dalībai pētījuma procesā.
- Kompleksa uzstādīšana un konsultāciju par enerģiju pirmā posma īstenošana.
- Enerģijas patēriņa pārraudzība un individuāla padoma sniegšana atbilstoši patēriņa paradumiem.
- Detalizēta ziņojuma sagatavošana, kurā ir iekļauti individuāli padomi.
- Pēc patēriņa modeļu analīzes mājāsaimniecībām tiek sniegts viedoklis par to, kā optimizēt enerģijas patēriņu, veicot ar uzvedību saistītas darbības un lētus energoefektivitātes pasākumus. Pēc tam ēku pārvaldnieki tiek informēti par to, kā uzlabot ēku kopējo energoefektivitāti. Projekta ietvaros tiek organizēti sabiedriski pasākumi, lai informētu

par enerģētisko nabadzību un neaizsargātību, kā arī energoefektivitāti, kuru mērķauditorija ir vai nu neaizsargātie patērētāji, sociālo mājokļu iedzīvotāji, vai vietējie politiku veidotāji.

Projekts tika īstenots ar **10 000 līdz 1 miljonu eiro budžetu**, un tajā iesaistījās aptuveni **30 mājsaimniecības**, sniedzot intervijas un aizpildot aptaujas, un projekta aktivitātēs piedalījās aptuveni **70 neaizsargātu iedzīvotāju**. Neaizsargāto mājsaimniecību vidējais enerģijas patēriņš tika **samazināts par 35% no vidējā patēriņa valstī**. Pateicoties dalībai projektā, neaizsargātās mājsaimniecības ietaupīja aptuveni 1% enerģijas.

Top: Energy Monitoring System installed at participant's home, RSE. Bottom: Logo RSE

Projekta ieguvēji: enerģētiskās nabadzības skartie, maznodrošinātie

Finansējums: valsts finansējums no Ekonomiskās attīstības ministrijas

Speciālisti:

- Inženieris
- Pašvaldību/valsts iestādes darbinieks
- Pētnieks
- Tehniķis un sociālās jomas dalībnieki

Sadarbības partneru veids: Comune di Milano (vietējā pašvaldība), Metropolitana Milanese S.p.A. (sociālo mājokļu nodrošinātājs), Ekonomiskās attīstības ministrija (valsts iestāde), RSE S.p.A - Enerģijas izpētes institūts, (universitāte / pētniecības centrs) un dalībnieki objektā (piem., AISFOR)

Leinteresēto pušu veids: sabiedrība, vietējā pašvaldība, valsts/starptautiska iestāde, politiku veidotājs

Energy Advise Points (PAE)

2016

šobrīd

Barcelonas Energy Advice Points (PAE)

mērķis ir noteikt un risināt Barcelonā enerģētiskās nabadzības problēmu un uzlabot energoefektivitāti. Jebkurš iedzīvotājs var sazināties ar PAE punktu, lai noskaidrotu savas tiesības uz enerģiju un saņemtu konsultāciju par to, kā samazināt pamatpakalpojumu papildu izmaksas. Turklāt tā mērķis ir izvairīties no enerģijas un ūdensapgādes atslēgšanas, ja patērētāji nevar par to samaksāt, garantējot viņu tiesības uz enerģiju.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Ieviešana

Palīdzības pasākumu veids: spēju pilnveidošana un apmācība, patērētāju konsultēšana, aizsardzība un iespēju nodrošināšana, mājsaimniecību energoefektivitāte un renovācija, iekļaušana darba tirgū

Tēmas: uzvedība, parādi, nodarbinātība, piekļuve enerģijai un enerģijas patēriņš, neaizsargāti patērētāji

Barcelona, Spānija

Ģeogrāfiskais mērogs:
Vietējs

Projekta uzdevumi ir:

- konstatēt un risināt iespējamās enerģētiskās nabadzības situācijas;
- veicināt sabiedrisko darbu cīņā pret enerģētisko nabadzību;
- sekmēt nodarbinātību un uzlabot to cilvēku, kuriem ir grūti piekļūt darba tirgum, nodarbināmību;
- piesaistīt darbiniekus ar līdzīgu pieredzi, lai uzlabotu apkalpošanas kvalitāti. Šādi darbinieki paši ir bijuši neaizsargātās situācijās un sniedz konsultācijas par enerģiju enerģētiskās nabadzības skartiem cilvēkiem.

PAE ir bezmaksas pašvaldības dienests, kura pamatā ir filozofija, ka pāreja uz zaļo enerģiju var notikt tikai tad, ja tiek garantēta sociālā vienlīdzība un sociālie pabalsti. Tā tiecas uz sociālo iekļaušanu, ne tikai mazinot enerģētisko nabadzību, bet arī radot karjeras iespējas neaizsargātām grupām.

12 PAE punkti atrodas galvenokārt Barcelonas pilsētas domes mājokļu departamenta birojās. Katrā PAE komandā ir 2 konsultanti, 2 informētāji, 2 enerģētikas aģenti un 1 koordinators. Turklāt programmas mērķiem iepriekšējā pilotprojektā "Energia la Justa" tika nolīgti 32 ilgstoši bezdarbnieki, kuri tika apmācīti kā enerģijas jomas konsultanti. Dienests ik gadu pieņem darbā arī 20 speciālistu, kuriem ir ierobežota piekļuve darba tirgum. Viņi 2 mēnešus tiek apmācīti un pēc tam nolīgti uz 10

mēnešiem. Astoņdesmit procenti (80%) speciālistu pēc dalības šajā programmā ir veiksmīgi atgriezušies darba tirgū.

Konsultāciju punktos tiek piedāvāta nepieciešamā informācija, atbalsts un palīdzība, lai iedzīvotāji varētu izmantot savas tiesības uz enerģiju un komunālo pakalpojumu sniedzēji neliegtu viņiem pieeju pamatpakalpojumiem. Tie piedāvā:

- informāciju un informētību par enerģiju vietējā līmenī;
- atbalstu un ieteikumus neaizsargātām grupām (piemēram, patērētājiem, kuriem draud enerģijas padeves atslēgšana);
- ar enerģiju saistītus palīdzības pasākumus mājtsaimniecībām;
- palīdzības pasākumus kopienas mērogā (piemēram, darbnīcas);

Projekta ieguvēji: enerģētiskās nabadzības skartie

Finansējums: vietējais finansējums no Barcelonas pilsētas domes

Speciālisti:

- Inženieris
- Sociālais darbinieks
- Enerģijas jomas konsultanti

Energy Advice Points vai enerģētikas biroji ir diezgan plaši izplatīti arī citos Spānijas reģionos, piemēra Valensijā un Žironā. Taču lielākā daļa atrodas Barselonā.

- saskaņošanu ar vietējiem privātajiem un valsts tīkliem, lai garantētu tiesības uz enerģiju.

Projektam ir piešķirts 100 000 līdz 1 miliona eiro budžets, un ik mēnesi tiek:

- konsultēti **2500 iedzīvotāji**;
- regularizētas **50 piegādes**;
- aizsargāti **600 iedzīvotāji** saskaņā ar likumu 24/2015;
- **ietaupīti 100kW** elektroenerģijas.

Energy Advice Points tika izveidots 2017. gadā kā pilotprojekts, taču, ņemot vērā iniciatīvas panākumus (9,5 no 10 iedzīvotājiem ir apmierināti), Barcelonas pašvaldība nolēma to pārvērst valsts dienestā, kuru koordinē Ecoserveis un ABD ar pilsoņu organizāciju atbalstu.

Covid-19 pandēmijas izraisīto sociālo apstākļu dēļ dienestam trūkst personāla un ir mazinājies reaģēšanas ātrums uz mazāk steidzamiem gadījumiem.

Photo by Barcelona City Hall

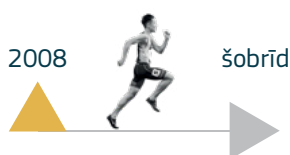

Sadarbības partneri: Barcelonas pilsētas dome (vietējā pašvaldība), enerģētikas kooperatīvs, sociālais kooperatīvs, NVO

Ieinteresētās puses: energoapgādes uzņēmumi, valsts pārvalde, organizēta pilsoniskā sabiedrība, neaizsargātas sociālās grupas

Piemērs – Stromspar – Check (energotaupības pārbaude)

Stromspar Check (SSC) konsultanti sniedz bezmaksas konsultācijas maznodrošinātām mājsaimecībām mājokļos visā Vācijā par to, kā taupīt enerģiju un ūdeni un par tādiem jautājumiem kā apkure, kā arī to, kā iekļaut klimata aizsardzības pasākumus savā ikdienas dzīvē. Mājsaimecības, kuras piedalās šajā projektā, ne tikai ietaupa naudu, bet arī sniedz artavu klimata aizsardzībā un pārejā uz tīru enerģiju.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Diagnoze
- Plānošana
- Ieviešana
- Ietekmes novērtējums

Palīdzības pasākumu veids: spēju pilnveidošana un apmācība, raksturošana, patērētāju konsultēšana, aizsardzība un iespēju nodrošināšana, mājsaimecību energoefektivitāte un renovācija, iekļaušana darba tirgū, pārraudzība un ietekmes novērtējums, ieinteresēto pušu iesaiste, pārskatāmība un informācijas apmaiņa

SSC konsultanti ir cilvēki, kuri pirms tam ir bijuši ilgstoši bezdarbnieki un ir saņēmuši plašu apmācību. Viņi pilnībā saprot klientu grūto finanšu stāvokli un sociālo situāciju un spēj tiem sniegt uzticamu padomu kā personas ar līdzīgu pieredzi. SSC konsultanti apmeklē mājsaimecības, kuras ir pieteikušās pārbaudei, un datubāze aprēķina potenciālos ietaupījumus. Pēc tam SSC konsultanti sniedz praktiskus padomus par to, kā mājsaimecības var ietaupīt enerģiju, vienkārši mainot savu uzvedību un uzstādot energotaupības un ūdens taupības ierīces ("tūlītēji palīgīdzekļi"), piemēram, LED spuldzes, laika slēdžus, ūdeni taupošas dušas galviņas.

SSC aptver 150 vietējo projektu ar dažādu ģeogrāfisko novietojumu, kuros ir iesaistījušās dažādas vietējās labklājības organizācijas. **Pilotprojektu izstrādāja Frankfurtes pašvaldība 2005. gadā.** Trīsdesmit (30) vietēja mēroga projektos tika izveidota rajonu pieeja, kuras ietvaros dzīvojamā rajonā tiek ierīkota fiziska vieta, kur iedzīvotāji var saņemt informāciju par energotaupību un SSC pirms apmeklējuma mājās. Vietēja mēroga projektu ietvaros tiek piedāvāta un veikta konsultantu apmācība par energotaupību (apmācības koncepts, apmācības pamācība un materiāli, kā arī tiešsaistes mācību platforma) un regulāri tiek organizētas darbnīcas, lai dalītos pieredzē un mācītos cits no cita (paraugprakse utt.). Tādu projekta prasību dēļ kā vēlamo pārmaiņu pārraudzība, leduskapju maiņa vai konsultēšana par rajona lietām, nemitīgi tiek pilnveidoti sociāl tehnoloģiskie un ar enerģiju saistīto projektu standarti, kā arī datubāze.

Konsultēšanas nolūkos nemitīgi tiek pārskatīti uzstādīšanas un iepirkuma kritēriji un īpaša uzmanība tiek pievērsta klimata aizsardzībai ikdienas dzīvē. Lai labāk sasniegtu lauku reģionus, SSC izstrādā un sniedz jaunus piedāvājumus, balstoties uz rajona pieejas tīklošanā gūto pieredzi, un paplašina konsultēšanai izmantojamo kanālu veidus, pievienojot tiem konsultēšanu tiešsaistē un pa tālruni.

Vācijas energotaupības pārbaude ir panākumiem bagāts daudznozaru projekts, kurā piedalās labklājības organizācijas un enerģētikas un klimata aizsardzības aģentūras. Ilgstoši bezdarbnieki iegūst energotaupības konsultantu kvalifikāciju. Pēc tam viņi konsultē maznodrošinātas mājsaimniecības par potenciālo ūdens

un enerģijas ietaupījumu. Kopš 2008. gada ir sniegtas konsultācijas vairāk nekā 382 000 mājsaimniecību. Katra mājsaimniecība ietaupa no 100 līdz 250 eiro gadā.

Ar aptuveni 1 miliona eiro budžetu projekta ietvaros ir sasniegti un konsultēti vairāk nekā 380 000 iedzīvotāji, ietaupīti 300 kg CO₂ uz mājsaimniecību pēc konsultācijām, nodarbināti aptuveni 7000 energotaupības konsultanti un veiktas 20 000 mērķkonsultācijas par klimata un resursu aizsardzību ikdienas dzīvē.

[YouTube](#)

[Facebook](#)

Neben Strom werden auch Wasser- und Heizenergieverbrauch gemessen und bewertet © Bundesprojekt Stromspar-Check

Projekta ieguvēji: vecāka gadagājuma cilvēki, enerģētiskās nabadzības skartie, maznodrošinātie, valsts/pašvaldību iestādes

Tēmas: apkures un dzesēšanas sistēmas, sadzīves tehnika, klimata pārmaiņas, kopienas, ideju izstrāde/ inovācija, izdzīvošanas stratēģijas, ienākumi, iekšējais komforts (siltumkomforts, mājokļa kvalitāte), informācija un informētība, parādi, izglītība, nodarbinātība, piekļuve enerģijai un enerģijas patēriņš, energoefektivitāte, enerģijas cenas, sociālais atbalsts, aprīkojums, neaizsargātie patērētāji (personas ar invaliditāti, studenti, ģimeņi, valsts mājokļu iemītnieki)

Finansējums: valsts finansējums Vācijas valsts klimata iniciatīvai, nodarbinātības aģentūras, līdzekļu piesaiste vietējā mērogā

Leinteresēto pušu veids: enerģijas piegādātājs, sabiedrība, vietējā pašvaldība, universitāte

Sadarbības partneri: pilsoniskās sabiedrības organizācija, enerģētikas aģentūra (vietējā un reģionālā), enerģētikas aģentūra (valsts), valsts iestāde, proti, Federālā vides, dabas aizsardzības un kodoldrošības ministrija (BMU), Valsts klimata iniciatīva – Vācija, Vācijas Caritas asociācija (DCV), Federālā Enerģētikas un klimata aizsardzības aģentūru asociācija, Berliner Energieagentur, Energieagentur Regio Freiburg, eza! Energie- und Umweltzentrum Allgäu, prisma consult GmbH, BEKS EnergieEffizienz GmbH, Klimaschutzagentur Region Hannover, vairāk nekā 100 vietējo sociālās labklājības organizāciju visā Vācijā

Speciālisti:

- Inženieris
- Sociālais darbinieks

Līdzīgi projekti citās Eiropas valstīs:

Bezmaksas enerģijas pārbaude (Flandrija, Beļģija), Energy Advice Points (Barselona, Spānija).

Zaļie Dakteri

“Zaļie dakteri” ir energoefektivitātes eksperti, kuri apciemo iedzīvotājus mājās visā Apvienotajā Karalistē, palīdzot neaizsargātām māsaimniecībām ietaupīt uz enerģijas rēķiniem, dzīvot siltumā un uzlabot dzīves apstākļus. Vienu no desmit māsaimniecībām Apvienotajā Karalistē skar enerģētiskā nabadzība, tādēļ daudziem iedzīvotājiem šis atbalsts ir izšķiroši svarīgs. Tas palīdz arī samazināt oglekļa emisijas.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Plānošana
- Ieviešana

Palīdzības pasākumu veids: spēju pilnveidošana un apmācība, komunikācijas kampaņa, patērētāju konsultēšana, aizsardzība un iespēju nodrošināšana, māsaimniecību energoefektivitāte un renovācija

Cheshire, Barnsley, Kirklees, Sunderland, Stoke, Newcastle under Lyme, Staffordshire Moorlands, Blackpool, Burnley vai Rochdale, Greater Manchester, Londona, Northeast un Yorkshire, Leeds, Bradford District, Apvienotā Karaliste

Ģeogrāfiskais mērogs: Vietēja mēroga

Piesakoties uz “zaļā daktera” konsultāciju, tiek piedāvāta virkne bezmaksas pakalpojumu, kuru mērķis ir:

- noskaidrot siltuma zuduma cēloņus mājoklī;
- palīdzēt konstatēt un risināt mitruma vai pelējuma problēmas;
- piedāvāt noderīgus padomus par to, kā taupīt enerģiju un ūdeni, vienlaikus gādājot par mājokļa drošību un komfortu;
- veikt nelielus ūdens un energoefektivitātes pasākumus, piemēram, lai pasargātu pret caurvēju;
- veicināt pāriešanu pie cita energoapgādes pakalpojumu sniedzēja, lai ietaupītu naudu;
- sekmēt piekļuvi atbalstam, piemēram, apkurei kritiskās situācijās, valsts subsīdijām vai dotācijām, konsultācijām saistībā ar parādiem par enerģiju vai ūdeni.

Vietējās pašvaldības piedalās kā sadarbības partneri, un šī iniciatīva ir iedvesmojošs piemērs, kā ilgstošs dienests atbalsta trūcīgos iedzīvotājus ar praktiskiem risinājumiem, ņemot vērā enerģētiskās nabadzības skarto kopienu problēmas.

Photos by Groundwork

Tēmas: veselība, uzvedība, apkures un dzesēšanas sistēmas, sadzīves tehnika, iekštelpu komforts, informācija un informētība, piekļuve enerģijai un enerģijas patēriņš, energopatēriņa auditi, energoefektivitāte, enerģijas cenas, sociālais atbalsts

Projekta ieguvēji: enerģētiskās nabadzības skartie, maznodrošinātie

Finansējums: privātie līdzekļi, valsts, reģionālais, vietējais finansējums no labdarības organizācijas "Cadent Foundation Green Doctor"

Leinteresēto pušu veids: pašvaldības, pašvaldību iestādes

Sadarbības partneri: Groundwork UK (labdarības organizācija), Cadent Foundation Green Doctor (labdarības organizācija), mājokļu nodrošinātājs (valsts, sociāls un kooperatīvs), vietējā pašvaldība

Speciālisti:

- Arhitekts
- Sociālais darbinieks
- Tehniķis

**GREEN
DOCTOR**

Just a Change (JAC)

Just a Change ir bezpeļņas organizācija, kura Portugālē pārbūvē mājokļus trūcīgajiem un mobilizē brīvprātīgos atjaunot mājokļus, kuri ir bīstamā stāvoklī.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Diagnoze,
- Plānošana
- Ieviešana
- Ietekmes novērtējums

Palīdzības pasākumu veids: spēju pilnveidošana un apmācība, raksturošana, komunikācijas kampaņa, māsaimniecību energoefektivitāte un renovācija, pārraudzība un ietekmes novērtējums, pārskatāmība un informācijas apmaiņa

Tēmas: kopienas, izglītība, energopatēriņa auditi, energoefektivitāte, aprīkojums, objektivitāte un taisnīgums, mājokļi, ar kuriem ir grūti strādāt, sadzīves tehnika, iekštelpu komforts, siltumizolācija, mājokļa kvalitāte, lauku reģioni

Portugāle

Ģeogrāfiskais mērogs:
Valsts, reģionāls un
vietējs

Organizācija strādā šādos virzienos:

- **diagnoze** – vietējais sociālo partneru tīkls kartē mājokļnabadzības skartās ģimenes un uzstāda tām diagnozi;
- **mobilizācija** – organizācija atbild par projekta īstenošanai nepieciešamo primāro resursu mobilizēšanu;
- **renovācija** – visā būvdarbu procesā tā koncentrējas uz attiecību veidošanu ar saņēmējiem un partneru lietu vadību, lai veicinātu sociālo ietekmi. Palīdzības pasākumu laikā tā aicina saņēmējus piedalīties darbos;
- **pēcaprūpe** – organizācija ar vietējo partneru tīkla palīdzību gādā par to, lai atjaunošanas darbu laikā panāktās pārmaiņas un ietekme nezustu, garantējot, ka sociālie darbinieki sniegs palīdzību katrai ģimenei citos sociālajos jautājumos.

Tiek veiktas šādas darbības:

- informācijas rediģēšana un publicēšana;
- sadarbība ar partneriem, lai veiktu māsaimniecībās palīdzības pasākumus;
- kongresa, konferenču vai citu ar organizācijas mērķiem saistītu aktivitāšu veicināšana un dalība tajās;
- līdzekļu piesaistes aktivitātes.

JAC ir labs piemērs, kā organizācija darbojas vietējā mērogā ar brīvprātīgo un partneru palīdzību. Vietējā pašvaldība palīdz organizācijai uzstādīt diagnozi trūcīgām mājaiemniecībām, un brīvprātīgie palīdz renovēt mājas vasaras nometņu, treniņnometņu un citu aktivitāšu laikā. Just a Change ir arī valsts mēroga tīkls, kas ļauj dažādām iestādēm un partneriem sadarboties un dalīties zināšanās.

Līdz 2020. gadam asociācija ar **100 000 līdz 1 miliona eiro budžetu** renovēja **teju 240 mājokļu** un **65 sociālo iestāžu** ar brīvprātīgo palīdzību visā Portugālē. Kopā tika reģistrēti **vairāk nekā 5000 brīvprātīgo** un **4500 saņēmēju**.

2020. gadā vien JAC sadarbībā ar privātiem uzņēmumiem izdevās:

- mobilizēt 37 enerģētikas speciālistus brīvprātīgajam darbam objektā un prasmju bāzes brīvprātīgajam darbam;
- izsniegt 26 energoefektivitātes sertifikātus atjaunotajiem mājokļiem, lai atbalstītu un sniegtu padomu mājokļos veicamajiem atjaunošanas darbiem;
- uzstādīt saules fotoelementu sistēmas pašpatēriņam;
- uzstādīt 13 energoefektīva aprīkojuma komplektus;
- Uzlabot energoefektivitātes līmeni 65% analizēto mājokļu pēc kopīgiem palīdzības pasākumiem.

Photo by Just a Change

Projekta ieguvēji: maznodrošinātie, studenti

Finansējums: privātie līdzekļi, iedzīvotāju līdzekļi

Speciālisti:

- Arhitekts
- Inženieris
- Pašvaldību/valsts iestādes darbinieks
- Students
- Tehniķis
- Brīvprātīgais

Sadarbības partneri: labdarības organizācija, kolektīvā finansēšana, vietējā pašvaldība, NVO, privāts uzņēmums: EDP, Fundação Manuel António da Mota, Portugal Inovação Social, IKEA, Prio, Leroy Merlin, Voltalia, Amorim, Schuss, Porto., Cascais, Monchique, Obidos, Sever do Vouga, Palmela, Torres Vedras, Santa Comba Dão, Arganil, Capital do Ovo, Tondela, Estrela, Campolide, sociālie investori un speciālisti, pārvaldības un resursu sniedzēji

LIGAR – Energy for All

Portugāle

Estensione geografica: Valsts, reģionāls, vietējs

LIGAR pulcē kopā daudzšķautņainu ekspertu komandu, lai izstrādātu iekļaujošu un visaptverošu pieeju enerģijas nabadzības problēmas risināšanai, sākot ar to reģionu noteikšanu un kartēšanu, kuri nav aizsargāti pret enerģētisko nabadzību, un pēc tam tiešā veidā personīgi iesaistītos darbā ar neaizsargātiem patērētājiem atsevišķos reģionos, lai izprastu viņu situāciju un noskaidrotu, kā to uzlabot, un visbeidzot lai veiktu vietēja mēroga pasākumus neaizsargātos mājokļos ar nolūku veicināt informētību un sniegt atbalstu, pamatojoties uz energoefektivitātes stratēģijām.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Diagnoze
- Plānošana
- Ieviešana

Palīdzības pasākumu veids: spēju pilnveidošana un apmācība, raksturošana, patērētāju konsultēšana, aizsardzība un iespēju nodrošināšana, mājāsaimniecību energoefektivitāte un renovācija, ieinteresētās puses, pārskatāmība un informācijas apmaiņa

Projekta ietvaros tika veikti tālāk minētie pasākumi:

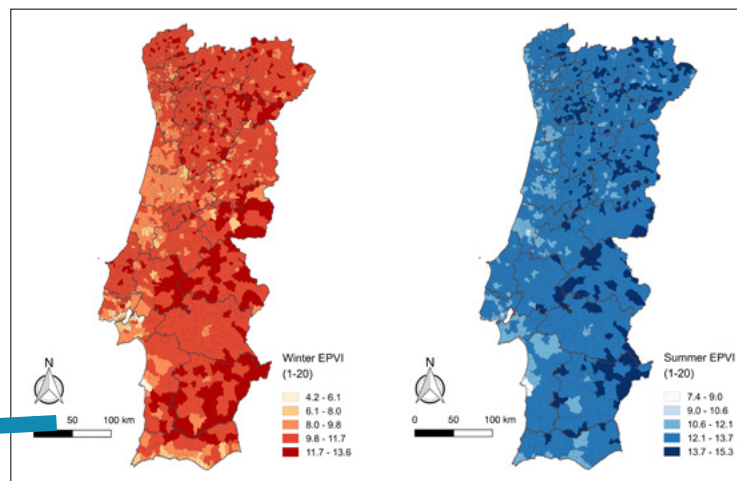
- Izstrādāta kvantitatīvās analīzes metode “neaizsargātības pret enerģētisko nabadzību indekss” (Energy Poverty Vulnerability Index – EPVI), lai novērtētu un kartētu neaizsargātību pret enerģētisko nabadzību (ziemā un vasarā), kurā tika apvienota ēku enerģijas vajadzību modelēšana, enerģijas statistika un sociālekonomiskie rādītāji. Ar šīs metodes palīdzību tika atlasīti 10 visneaizsargātākie reģioni palīdzības pasākumu veikšanai pēc to paaugstināta neaizsargātības līmeņa vasarā un ziemā, teritoriālās tipoloģijas (lauki/pilsēta), iedzīvotāju skaita un tā, cik viegli pieejama ir vietējā pašvaldība un cik viegli ar to ir komunicēt. Rezultāti tika analizēti, ņemot vērā tādus papildu reģionālos rādītājus kā sociālo mājokļu, neformālo mājokļu un sociālo tarifu saņēmēju, kuri atrodas enerģētiskās nabadzības situācijā, daļa.
- Veikta interviju bāzes kvalitatīvā analīze atlasītajos reģionos, lai sasniegtu neaizsargātos patērētājus, raksturotu viņu situāciju un kontekstu un noteiktu palīdzības pasākumu veikšanas iespējas saistībā ar enerģijas izmantojumu viņu mājās. Intervijās īpaša uzmanība tika pievērsta mājokļa raksturošanai, renovācijas darbiem, saglabāšanai, apmierinātībai ar mājokli, komforta jēdzienam, siltumkomforta novērtēšanai, izdzīvošanas praksei aukstumā un karstumā, mājokļa aprīkojumam, enerģijas patēriņam un energotaupībai, ģimenes budžetam, ekonomiskās krīzes atstātajam iespaidam, energoapgādes līgumiem, piekļuvei informācijai, ikdienas paradumiem un mājāsaimniecības sastāvam.
- Īstenojot vietēja mēroga pasākumus, lai veicinātu vietējās kopienas informētību un sekmētu energoefektivitāti reģionos, tiek risināti konstatētie neaizsargātības cēloņi. Tika veiktas tādas iniciatīvas kā energoefektivitātes pamācības izstrāde un ideju konkurss, lai veicinātu inovatīvas idejas, kā stimulēt informētību un vietējo agentu iesaisti

energoefektivitātes nolūkos. Enerģijas jomas konsultantiem tika nodrošināta spēju pilnveidošana un tehniska apmācība, lai sniegtu atbalstu neaizsargātiem patērētājiem, kurus skar enerģētiskā nabadzība, iepazīstinot ar ikdienas energoefektivitātes stratēģijām un sniedzot individuālu palīdzību saistībā ar rēķiniem un energoapgādes līgumiem.

Problēmas, ar kurām nācās saskarties projekta gaitā, galvenokārt bija saistītas ar vietējo ieinteresēto pušu iesaisti ideju konkursos, datu ieguvī, komunikāciju ar neaizsargātiem patērētājiem un finanšu atbalsta trūkumu neaizsargātām mājāsaimniecībām mājokļu renovācijas un neefektīva aprīkojuma nomaiņas nolūkos. Turklāt projekta rezultātus un reālo ietekmi bija grūti pārraudzīt.

Ar aptuveni 150 000 eiro budžetu projekta ietvaros tika veikti palīdzības pasākumi 10 reģionos, intervētas 100 personas un īstenoti 500 vietēja mēroga palīdzības pasākumi. Tas ir iedvesmojošs piemērs, kā daudzveidīga ekspertu komanda veiksmīgi apvienoja kvantitatīvo un reģionālo kartēšanu un intervijās balstītas kvalitatīvās metodes un atrada neaizsargātas teritorijas, kur veikt vietēja mēroga pasākumus un palīdzības pasākumus, kam sekoja palīdzības pasākumi objektā, tādējādi pielietojot teoriju praksē. Vietējās pašvaldības iesaistījās kā starpnieki, lai noteiktu un sasaistītu projektu ar vietējiem iedzīvotājiem.

Energy Poverty Vulnerability Index (EPVI) (winter and summer), photo by Ligar

Tēmas: mērķauditorijas noteikšana pēc teritorijas, uzvedība, sadzīves tehnika, ideju izstrāde/inovācija, izdzīvošanas stratēģijas, kultūras faktori, informācija un informētība, izglītība, piekļuve enerģijai un enerģijas patēriņš, lauku reģioni, energoefektivitāte, aprīkojums

Projekta ieguvēji: enerģētiskās nabadzības skartie iedzīvotāji, vietējās pašvaldības, enerģijas jomas konsultanti

Speciālisti:

- Inženieri
- Sociālie zinātnieki
- Tehniķi

Finansējums: valsts finansējums no Valsts energoapgādes pakalpojumu regulatora (ERSE) Elektroenerģijas patēriņa efektivitātes veicināšanas plāna (PPEC) ietvaros

Sadarbības partneru veids: enerģētikas aģentūra (valsts), privāts uzņēmums, universitāte / pētniecības centrs

Sadarbības partneri: Adene (valsts enerģētikas aģentūra), Digitālās iekļaušanas centrs – CDI (NVO), Sair Da Casca (sociālo konsultāciju uzņēmums), FCT-NOVA (universitāte) Sociālo zinātņu institūts – ICS (universitāte)

Types of ieinteresētās puses: sabiedrība, valsts iestāde

Līdzīgi projekti citās valstīs:

ARCAS (Portugāle, Francija un Spānija), Enerģētiskās nabadzības rādītāji pašvaldības līmenī (Barselona, Spānija), Habita_RES (Spānija), Enerģētiskās nabadzības tehniskais pētījums (Madride, Spānija).

Lumină pentru România (Gaismu Rumānijai)

2013

Šobrīd

“Gaismu Rumānijai” ir sociāla kampaņa, kura ir veltīta ģimenēm, kas dzīvo bez elektrības un gaismas. Projekta ietvaros trūcīgie iedzīvotāji tika noskaidroti, analizējot dokumentus un vācot datus uz vietas. Vietējās pašvaldības palīdzēja, sniedzot informāciju par cilvēkiem un mājsaimniecībām, kuras dzīvo bez elektrības. Ar **100 000 līdz 1 miliona eiro** budžetu projekta ietvaros tika uzstādītas fotoelementu sistēmas, kuras nodrošina bezmaksas elektrību teju **250 ģimenēm un 1000 personām, 4 valsts skolām un 2 baznīcām**. Kopā Rumānijā tika uzstādītas **300 fotoelementu sistēmas 97 komūnās 29 žudecos**.

Enerġētiskās nabadzības posmi:

- Diagnoze
- Plānošana
- Ieviešana

Palīdzības pasākumu veids: spēju pilnveidošana un apmācība, atjaunojamās enerģijas integrācija

Rumānija

Ģeogrāfiskais mērogs:
Valsts

Projekta ietvaros tika veiktas šādas darbības:

- izpēte uz vietas un elektroniski, sarakste ar vietējām un valsts iestādēm, lai iegūtu informāciju par iedzīvotājiem un mājsaimniecībām, kurām nav piekļuves elektrībai;
- budžeta piesaiste realizācijas posmam, tostarp fotoelementu sistēmu iegādei, transportēšanai un uzstādīšanai;
- fotoelementu sistēmu uzstādīšana. Šajā posmā projekta ietvaros tika veikta izpēte uz vietas par iedzīvotāju un mājsaimniecību papildu vajadzībām un iespējām. Iedzīvotājiem un mājsaimniecībām, kas vēlējās pieslēgties elektrosadales tīklam, tika sniegtas finansiālas un tehniskas dabas ieteikumi;
- saņēmējiem tika sniegti tehniski padomi un uzstādīto fotoelementu sistēmu pārraudzība.

Šis ir iedvesmojošs labas prakses piemērs, kas sniedz ilgtspējīgus un zaļas enerģijas risinājumus ar zemām izmaksām un ar privātiem un valsts ziedojumiem, lai risinātu enerġētiskās nabadzības problēmu un apmierinātu neaizsargāto patērētāju vajadzības. Paralēli projekts veicina trūcīgo patērētāju informētību par enerģijas risinājumiem. Projekta gaitā problēmas sagādāja datu ieguve, ieinteresēto pušu iesaiste un valstī spēkā esošie noteikumi.

Photos by Free Miorița.

Tēmas: elektrizācija, piekļuve enerģijai un enerģijas patēriņš, atjaunojamā enerģija, lauku reģioni, neaizsargātie patērētāji

Projekta ieguvēji: bērni, personas ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēki, enerģētiskās nabadzības skartie

Finansējums: privātie līdzekļi no Fundatia Fan Courier, Dedeman, Unicredit Bank, Nn România, Siemens Energy, Ropeco, Ikea, Cardif-Assurances, Tiab Sa, Mercedes-Benz Financial Services, privāti līdzekļi

Sadarbības partneri: labdarības organizācija, tirdzniecības organizācija, kolektīvā finansēšana, mediji, NVO, privāts uzņēmums

Leinteresēto pušu veids: sabiedrība, vietējā pašvaldība

Speciālisti:

- Zurnālisti un studenti

Fényhozók Alapítvány (Gaismas nesēju fonds)

Baks ciemata un it īpaši tā romu apmetnes “Mária telep” trūcīgākajām mājstaimniecībām ir grūti piekļūt enerģijai un/vai samaksāt rēķinus.

Gaismas nesēju fonda mērķis ir pārvērst Baks paraugciematā, kur energoapgāde tiek nodrošināta arī maznodrošinātām mājstaimniecībām. Projekts paredz izstrādāt izplatāmu un pielāgojamu modeli, kura mērķauditorija ir reģiona zemākās vidusšķiras ģimenes. Lai sasniegtu šo mērķi un risinātu enerģētiskās nabadzības problēmu, projekta ietvaros tiek nodrošināti atjaunojamās enerģijas risinājumi trūcīgajām Baks ciemata mājstaimniecībām.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Ieviešana

Palīdzības pasākumu veids: Cspēju pilnveidošana un apmācība, finanšu mehānismi, atjaunojamās enerģijas integrācija

Projekta ietvaros enerģētiskās nabadzīgas skartajām mājstaimniecībām, kurām nav piekļuves elektrībai, tiek nodrošināti saules paneļi. Ar 5000 līdz 10 000 eiro budžetu projekts ļauj neaizsargātām grupām gūt labumu no pārejas uz tīru enerģiju, iekļaujot saņēmējus kopienā uz solidaritātes modeļa pamata.

Aktivitātes tiek īstenotas divos virzienos – kopienas izveide un tehniskā palīdzība. Kopienas izveide ietver forumus un brīvprātīgo darbā pieņemšanu un apmācību, klātbūtni uz vietas, līdzekļu piesaistes kampaņu ar strukturizētu komunikācijas stratēģiju. Tehniskajā daļā tika veikta saules paneļu sistēmas izstrāde un uzstādīšana ar inverteru, kas ļauj sistēmai darboties ar vismaz 2 sadzīves elektroierīcēm papildus apgaismojumam. Uzstādīšanu veic atlasīti un apmācīti brīvprātīgie.

Šis projekts ir iedvesmojošs piemērs, kā pasākums tiek veikts sadarbībā ar vietējiem iedzīvotājiem un uzlabo neaizsargātu kopienu dzīvi. Galvenās problēmas, ar kurām nācās saskarties projekta gaitā, bija saistītas ar projekta mazo apjomu, personāla trūkumu nepārtrauktai, savlaicīgai pārvaldībai, nepietiekamu finansējumu un ieinteresēto pušu iesaistes trūkumu.

Photos by fenyhozok.

Tēmas: klimata pārmaiņas, cilvēktiesības, kopienas, atjaunojamā enerģija, lauku reģioni, nepietiekams patēriņš, neaizsargātie patērētāji, etniskā izcelsme

Projekta ieguvēji: bērni, vecāka gadagājuma cilvēki, enerģētiskās nabadzības skartie, nošķirtās romu kopienas

Finansējums: privātie līdzekļi, iedzīvotāju līdzekļi

Sadarbības partneri: Roma Versitas (pilsoniskās sabiedrības organizācija), vietējā pašvaldība, NVO, universitāte / pētniecības centrs

Speciālisti:

- Sociālie darbinieki
- Brīvprātīgie

FÉNYHOZÓK

Namų ūkiai energetikos transformacijos kontekste

(Mājsaimniecības enerģētiskās transformācijas kontekstā)

Projekta “Mājsaimniecības enerģētikas pārkārtošanas kontekstā” galvenais mērķis ir izveidot sistēmu, lai novērtētu enerģētisko nabadzību Lietuvā un valsts palīdzības pasākumus mājsaimniecību enerģijas jomā, ko var izmantot, lai izstrādātu valsts politiku un pārraudzītu enerģētisko nabadzību ar nolūku veidot pamatu uz pierādījumiem balstītiem un uz mājsaimniecībām orientētiem enerģētikas politikas lēmumiem. Analīze un mērķtiecīgi politikas pasākumi mazinātu enerģētisko nabadzību un sasniegtu Valsts enerģētiskās neatkarības stratēģijā nospraustos vispārējos enerģētikas mērķus, racionāli izmantojot ierobežotos resursus.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Diagnoze

Lietuva

Ģeogrāfiskais mērogs:
Valsts mērogā

Šī sistēma ir piemērota izmantošanai nacionālās politikas veidošanā un enerģijas trūkuma situācijas monitoringam Lietuvā. Sistēma ir balstīta uz detalizētām un regulāri atjauninātām statistikas aptaujām un dod iespēju veikt politikas simulācijas atsevišķas mājsaimniecības līmenī. Projekta ietvaros radītie enerģijas trūkuma monitoringa un politikas analīzes rīki (ENSPA rīki) nodrošina rezultātu praktisku pielietojamību. ENSPA rīki ļauj padziļināti analizēt enerģijas trūkuma situāciju un veikt politikas pasākumu simulācijas, lai izvērtētu to ietekmi uz dažādām mājsaimniecībām, ienākumu sadalījumu un enerģijas trūkuma līmeni.

Projekta rezultāti ietver enerģijas trūkuma indikatoru analīzi un uz mājsaimniecībām vērstus enerģētikas politikas pasākumus, praktiskus ieteikumus enerģijas trūkuma monitoringa uzlabošanai un politikas veidošanai. Konstatētās problēmas kopā ar Eiropas Enerģijas trūkuma observatorijas ieteiktajiem indikatoriem ir attiecināmas ne tikai uz Lietuvu, bet arī citām valstīm.

ENSPA rīki un projekta ietvaros veiktā analīze dos ieguldījumu uz pierādījumiem balstītu enerģētikas politikas lēmumu pieņemšanā mājāsaimniecību nozarē.

Projekts tiek īstenots nacionālā līmenī un īstenošanas ietvaros tika veiktas pārrunas ar vietējām pašvaldībām. Šis ir noderīgs pasākums valstīm, kuras vēlas uzlabot enerģijas

trūkuma monitoringu un politikas analīzi. iespējamie izaicinājumi ir saistīti ar datu un informācijas atrašanu un apkopošanu. Enerģijas trūkuma monitoringa ir nepārtraukts process, kuram nepieciešams vākt detalizētus datus par mājāsaimniecībām un to enerģijas patēriņa iezīmēm. Šobrīd vēl nav skaidrs, vai projekta piedāvātās datu apkopošanas alternatīvas tiks veiksmīgi īstenotas.

Photo by Lietuvos Energetikos Institutas.

Palīdzības pasākumu veids: raksturošana, politikas atbalsts, regulējums, ieinteresēto pušu iesaiste

Tēmas: apkures un dzesēšanas sistēmas, ienākumi, informācija un informētība, likumi un likumdošana, regulējums, energoefektivitāte, enerģijas cenas, sociālais atbalsts, nodokļi un nodevas, finansēšanas programmas

Projekta ieguvēji: valsts/pašvaldību iestādes, politiku veidotāji

Finansējums: valsts finansējums no Lietuvas pētniecības padomes

Speciālisti:

- Pašvaldību/valsts iestādes darbinieks
- Pētnieks

Sadarbības partneri: Lietuvas patērētāju organizāciju alianse (patērētāju asociācija) Enerģētikas ministrija (valsts iestāde), Lietuvas Enerģētikas institūts (universitāte / pētniecības centrs)

Leinteresēto pušu veids: valsts/ starptautiska iestāde

Residential Energy Efficiency for Low Income Households (REELIH)

Projekta REELIH mērķis ir risināt klimata pārmaiņu radītās sekas un enerģētiskās nabadzības problēmu un uzlabot maznodrošināto mājokļu īpašnieku, kuri dzīvo daudzstāvu dzīvokļu namos Centrāleiropā un Austrumeiropā, veselību un dzīves kvalitāti. Projekts palīdz izveidot un attīstīt investīciju tirgu modernizēšanai, lai garantētu valdību finanšu un politisko atbalstu un pievērstu pastiprinātu uzmanību esošo ēku uzlabošanai, strādājot ar vietējām kopienām.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Diagnoze
- Plānošana
- Ieviešana
- Ietekmes novērtējums

Palīdzības pasākumu veids: spēju pilnveidošana un apmācība, patērētāju konsultēšana, aizsardzība un iespēju nodrošināšana, finanšu mehānismi, mājāsaimniecību energoefektivitāte un renovācija, politikas atbalsts, regulējums, ieinteresēto pušu iesaiste, pārskatāmība un informācijas apmaiņa

Erevāna, Vanadzora, Armēnija,
Banovici, Zivinice, Tuzla, Sarajevo, Bosnija un Hercegovina,
Skopje, Velesa, Ziemeļmaķedonija

Estensione geografica: Valsts

Spēju pilnveidošana, apmācība un informētības veicināšana palīdz iedzīvotājiem uzzināt vairāk par energoefektivitāti un viņu tiesībām uz atbilstošu mājokli. Projekta ietvaros tiek sniegts atbalsts mājokļu saimnieku asociācijām (MSA) nepieciešamo mājokļu uzlabojumu veidošanā un plānošanā, un tas palīdz atrast renovācijām finansējuma risinājumus.

Projekta partneri ir bankas un vietējās pašvaldības. Viens no lielākajiem projekta panākumiem ir tirgus izveide dzīvojamo māju energoefektivitātes modernizēšanai. Projekts sniedz iespēju maznodrošinātajām mājāsaimniecībām saņemt piekļuvi finansējumam un ir palīdzējis piesaistīt vietējo pašvaldību subsīdijas. Pateicoties REELIH projektam, iedzīvotājiem MSA ir izdevies atmaksāt aizdevumus, kas ļauj viņiem uzlabot dzīvi.

Pašvaldības un valdības iestādes piedalās projektā, lai definētu paraugpraksi un politikas ieteikumus, kā arī izveidotu subsīdiju sistēmas ar potenciālu finansējumu aizņēmumu atmaksāšanai.

REELIH izmanto kopīgu pieeju un pievērš īpašu uzmanību enerģētiskās nabadzības, kura skar maznodrošinātas ģimenes, mazināšanai, lai panāktu holistikus mājokļu uzlabojumus, kuri atstāj reālu iespaidu uz iemītnieku dzīves kvalitāti un vidi. Ar **vairāk nekā 1 miljona eiro lielo budžetu** projekta ietvaros ir pilnībā vai daļēji renovētas vairāk nekā **100 ēkas** un vairāk nekā **3500 dzīvokļi**, uzlabojot dzīves kvalitāti vairāk nekā **12 000 iemītniekiem**.

Tirgus atvēršana un pārveidošana energoefektīvai daudzstāvu dzīvokļu namu renovēšanai joprojām sagādā vislielākās problēmas ceļā uz funkcionējošu "ekosistēmu" starp dažādām ieinteresētajām pusēm: pašvaldībām,

finansēšanas organizācijām, komunālo pakalpojumu sniegšanas uzņēmumiem un MSA. Šīs asociācijas Centrālās un Austrumeiropas reģionā ir pārstāvētas zemā kvalitātē, un tās pašvaldību un banku acīs nav uzticamas. Ir nepieciešami starpnieki, lai veidotu komunikāciju, raisītu uzticību un

sekmētu kompleksu finansēšanas modeļu izstrādi starp dažādajām ieinteresētajām pusēm. Lai projekts būtu ilgtspējīgs, svarīgi ir atrisināt šo problēmu un garantēt finansiālu palīdzību.

BiH renovation of rooftop

Tēmas: uzvedība, klimata pārmaiņas, kopienas, piekļuve enerģijai un enerģijas patēriņš, energopatēriņa auditi, energoefektivitāte, objektivitāte un taisnīgums, finansēšanas programmas, apkures un dzesēšanas sistēmas, sadzīves tehnika, iekštelpu komforts, informācija un informētība, siltumizolācija, likumi un likumdošana, mājokļu kvalitāte, regulējums

Projekta ieguvēji: energētiskās nabadzības skartie, maznodrošinātie, politiku veidotāji

Finansējums: starptautiskais finansējums no Amerikas Savienoto Valstu Starptautiskās attīstības aģentūras (United States Agency for International Development – USAID)

Speciālisti:

- Finansēšanas iestādes
- Bankas
- Pašvaldības
- Ministrijas
- Komunālo pakalpojumu sniegšanas uzņēmumi
- Uzturēšanas uzņēmumi
- Būvniecības uzņēmumi
- Energoatēriņa auditori

Sadarbības partneri: Habitat for Humanity North Macedonia, Habitat for Humanity Armenia (NVO), ENOVA (privāts uzņēmums), USAID (aģentūra)

Ieinteresētās puses: mājokļu īpašnieki, mājokļu īpašnieku asociācijas, finansēšanas iestādes, bankas, pašvaldības, ministrijas, komunālo pakalpojumu sniegšanas uzņēmumi, uzturēšanas uzņēmumi, būvniecības uzņēmumi, energopatēriņa auditori

REELIH ir motivējis pārvaldes iestādes piešķirt subsīdijas energoefektivitātes palīdzības pasākumiem. Erevānas pašvaldība ir piešķirusi 40% subsīdiju visiem energoefektivitātes palīdzības pasākumiem. "Habitat for Humanity Armenia" strādā pie Armēnijas Mājokļu likuma reformas un labākas investīciju vides radīšanas mājokļu īpašnieku asociācijām. Tuzlas kantona pārvalde izstrādāja piecgades plānu, kurā īpaša uzmanība tiek pievērsta enerģijas izmantojumam dzīvojamās mājās.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

REELIH
RESIDENTIAL ENERGY EFFICIENCY FOR
LOW-INCOME HOUSEHOLDS

Barrio Solar – Atjaunojamās enerģijas koplietošana un solidaritāte kopienā

Iniciatīvas **“Barrio Solar”** mērķis ir veicināt kopīgu saules enerģijas patēriņu rajonos, uzstādot fotoelementu iekārtas kopīgam patēriņam. Pirmais Barrio Solar projekts tiks realizēts Saragošas pilsētas Actur rajonā. Barrio Solar mērķis ir nodrošināt tīru, lētu vietējas izcelsmes enerģiju, balstoties uz solidaritātes principu.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Plānošana
- Ieviešana

Palīdzības pasākumu veids: spēju pilnveidošana un apmācība, raksturošana, komunikācijas kampaņa, patērētāju konsultēšana, aizsardzība un iespēju nodrošināšana, atjaunojamās enerģijas integrācija, ieinteresēto pušu iesaiste

Tēmas: uzvedība, klimata pārmaiņas, iekštelpu komforts, informācija un informētība, atjaunojamā enerģija, piekļuve enerģijai un enerģijas patēriņš, energopatēriņa auditi, energoefektivitāte, neaizsargātie patērētāji

Projekta ietvaros uz sabiedriskas ēkas jumta tika uzstādīta fotoelementu sistēma ar 100 kWp vietējam patēriņam. Gan iedzīvotāji, gan uzņēmumi, kuri atrodas 500 metru rādiusā no šīs ēkas, var piedalīties bez jebkāda veida investīcijām, vienkārši maksājot nelielus ikmēneša rēķinus, tādējādi ietaupot aptuveni 30% enerģijas izmaksu.

Barrio Solar ir solidaritātes iniciatīva, kuras nolūks ir sasniegt visus rajona, kurā tā ir uzstādīta, iedzīvotājus un nodrošināt bezmaksas enerģijas patēriņu neaizsargātajiem patērētājiem. Desmit procenti (10%) no fotoelementu sistēmas saražotās enerģijas tiek piešķirti ģimenēm, kuras skar enerģētiskā nabadzība, un to finansiāli sedz pārējo kaimiņu veiktie ikmēneša maksājumi. Neaizsargātas ģimenes varēs izmantot šo saules enerģiju, nemaksājot par to ikmēneša maksu, tādējādi ietaupot uz saules enerģijas pašpatēriņam rēķina.

Barrio Solar ir iniciatīva, kas vēlas iedvesmot uz enerģijas kultūru un sniegt iespējas rajonos. Šī iemesla dēļ un saistībā ar fotoelementu uzstādīšanu ir izveidots “Barrio Solar Office”, kurā tiks organizētas darbnīcas, dalības procesi vai sniegts padoms par enerģiju un ilgtspējību, lai palīdzētu rajona iedzīvotājiem būt energoefektīvākiem un ilgtspējīgākiem.

Projekta ietvaros tika veiktas tālāk norādītās darbības:

- kaimiņu un uzņēmumu dalības modelis;
- jumta izvēle;
- projekta publiskošana un dalībnieku iesaiste;
- neaizsargātu personu novērtējums un iesaiste;
- fotoelementu uzstādīšana;
- Barrio Solar Office – padomi par enerģiju, darbnīcas, tehniska rakstura palīdzība;
- patēriņa rezultātu un rādītāju pārraudzība.

Ar 100 000 līdz 1 miljona eiro budžetu Barrio Solar mērķis ir iesaistīt 200 iedzīvotāju (no kuriem 20 ir pieredzējuši enerģētisko nabadzību) kolektīvā fotoelementu uzstādīšanā, uzstādīt fotoelementu paneļus ar 100 kWp un samazināt elektrības rēķinus par 30% uz cilvēku.

Photos by ECOCES and EDP.

Projekta ieguvēji: enerģētiskās nabadzības skartie, maznodrošinātie, sabiedrība

Finansējums: privāti līdzekļi no Fundación EDP, Schneider Electric Foundation

Speciālisti:

- Inženieri
- Sociālie darbinieki
- Tehniķi

Sadarbības partneri: ECOCES (NVO)
EDP (enerģijas piegādātājs), Saragošas pilsētas dome (vietējā pašvaldība), mājokļu nodrošinātājs

BARRIO SOLAR®

ASSIST – Atbalsta tīkls mājsaimniecību enerģijas taupīšanai

Projekts ASSIST piedāvā divvirzienu pieeju enerģētiskās neaizsargātības problēmai. Šī pieeja paredz aktīvu sociālās un enerģētikas jomas dalībnieku iesaisti, lai veicinātu efektīvu patērētāju iesaisti enerģētikas tirgū, un politiku izstrādi visos līmeņos ar mērķi risināt enerģētiskās nabadzības problēmu visaptveroši.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Diagnoze

Palīdzības pasākumu veids: komunikācijas kampaņa, patērētāju konsultēšana, aizsardzība un iespēju nodrošināšana, datu ieguve, finanšu mehānismi, politikas atbalsts, ieinteresēto pušu iesaiste

Tēmas: veselība, sadzīves tehnika, izglītība, piekļuve enerģijai un enerģijas patēriņš, energopatēriņa audiiti, energoefektivitāte, sociālais atbalsts, nepietiekams patēriņš, finansēšanas programmas, neaizsargātie patērētāji

Projekta ieguvēji: enerģijas jomas konsultants, enerģētiskās nabadzības skartie, priekšplāna darbinieki, maznodrošinātie, praktiķi

Itālija

Spānija

Beļģija

Somija

Apvienotā Karaliste

Polija

Ģeogrāfiskais mērogs: vietējs, reģionāls

Projekta ietvaros tika veikti tālāk minētie pasākumi:

Sākumā tika iegūtas padziļinātas zināšanas par patērētāju neaizsargāmību un enerģētisko nabadzību. Ieskats ļauj partneriem pieskaņot pasākumus un valsts un Eiropas ieinteresētajām pusēm padziļināt savas zināšanas un raisīt turpmākas iniciatīvas.

Mājokļu enerģijas jomas konsultantu (MEJK) apmācības mērķis ir sniegt viņiem zināšanas par sociālajiem, komunikācijas un tehniskajiem aspektiem. Pēc tam konsultanti sniedz konsultācijas neaizsargātiem patērētājiem par to, kā būt energoefektīvākiem un/vai labāk apmierināt savas vajadzības pēc enerģijas.

Apmācītu MEJK tīkla izveide un veicināšana sekmē neaizsargātu patērētāju piekļuvi mērķtiecīgiem, efektīviem atbalsta pasākumiem un veicina MEJK spēju palīdzēt neaizsargātajiem patērētājiem. Pēc tam neaizsargātie patērētāji tiek izvadīti cauri energoefektīvam izmēģinājuma pasākumam, lai demonstrētu, ka labs, vietējs, energoefektīvs process ir tehniski un ekonomiski iespējams. Kopējie aktivitāšu rezultāti un konkrētie politikas orientācijas uzdevumi ļauj valsts un Eiropas ieinteresētajām pusēm izmērīt savas vajadzības mājsaimniecības enerģijas jomā un veikt energoefektivitātes pasākumus maznodrošinātās mājsaimniecībās, kuras dzīvo energoneefektīvos mājokļos.

Šis projekts ir labs piemērs, kā izveidot efektīvu konsultāciju un informācijas dienestu neaizsargātiem lietotājiem un palīdzēt viņiem uzlabot komforta līmeni, kā arī ietaupīt uz enerģijas rēķiniem. MEJK tīkla modeli var pielietot arī citur. Vietējās pašvaldības piedalās kā palīdzības dienesta operatori, kas sniedz iedzīvotājiem padomu.

Ar **vairāk nekā 1 miljona** eiro budžetu MEJK atbalsta pasākumu atstātais iespaids tika pārraudzīts projekta gaitā pēc šādiem rādītājiem: (1) energotaupības rādītājs, ar kuru tiek novērtēti enerģijas un finanšu ietaupījumi un komforta uzlabojumi, un (2) iespēju nodrošināšanas neaizsargātiem indivīdiem faktors, ar ko tiek mērīta patērētāju palāvība

uz enerģijas problēmu risināšanu mājoklī. Pateicoties projektam, uzrunātie patērētāji sasniedza 2% līdz 7% energotaupības rādītāju un 0,5 iespēju nodrošināšanas neaizsargātiem indivīdiem faktoru.

Potenciālie ierobežojumi ir saistīti galvenokārt ar pārraudzības procesu. Tas var būt sarežģīts valstīs, kur nav pieejami digitālie skaitītāji, un ja pārraudzības periods ir īsāks par gadu un neietver gadalaiku maiņu. Atsevišķos gadījumos rādītāji neatspoguļo vispārējo situāciju, it īpaši ja tiek piemēroti sociālie tarifi. Projekts ASSIST ir saskāries ar problēmām datu ieguves jomā un saistībā ar ieinteresēto pušu, piemēram, mērķauditorijas, kuru skar enerģētiskā nabadzība, iesaisti pārraudzībā.

ASSIST logo.

ASSIST
2GETHER

Projekta pamatā ir šādu projektu rezultāti:
SMART-UP (finansējums no H2020), SASNIEGT, PIEMĒROT, ENERĢIJAS VĒSTNIEKI, Dalīšanās enerģētikas konsultāciju kompetencē visā Eiropā (SeRENADe) (finansējums no "Saprātīga enerģija Eiropai") un INSIGHT_E (finansējums no FP7 2007–2013).

Itālijas projekta "Consumare Meno Per Vivere Meglio" pamatā ir ASSIST projekts, un tas paredz piedāvāt pilnu pakalpojumu klāstu apmācītu MEJK vadībā, lai sniegtu atbalstu vietējiem iedzīvotājiem cīņā pret enerģētisko nabadzību. Tas saņems finansējumu no Compagnia San Paolo un Fondazione SNAM.

Sadarbības partneri: AISFOR (privāts uzņēmums), RSE (pētniecības centrs), Acquirente Unico (enerģētikas aģentūra (valsts)), Ecoserveis (NVO), Alginet Distribución Energía Eléctrica (enerģijas piegādātājs), Severn Wye Energy Agency Limited (NVO), Energy Ville/VITO (pētniecības centrs), Fluvius (enerģijas piegādātājs), EAPNH (NGO), Vaasaett (pētniecības centrs), Federacja Konsumentów (NVO), Polijas valsts energotaupības aģentūra (KAPE))

Finansējums: Eiropas finansējums no programmas H2020

Ieinteresēto pušu veids: attīstības aģentūra, enerģijas piegādātājs, sabiedrība, institūts, vietējā pašvaldība, valsts/starptautiska iestāde, tīkls, politiku veidotājs, privāts uzņēmums, valsts uzņēmums, universitāte, konsultāciju aģentūra

Speciālisti:

- Pētnieki
- Sociālie darbinieki
- Tehniķi
- Brīvprātīgie
- Praktikanti (piemēram, valsts ierēdņu konsultanti, enerģētikas aģentūras darbinieki, universitātes studenti)

EmpowerMed – iespēju nodrošināšana sievietēm cīņā pret enerģētisko nabadzību

Arvien vairāk datu liecina par to, ka sievietes un sieviešu vadītas mājsaimniecības nesamērīgi vairāk skar enerģētiskā nabadzība. **EmpowerMed** galvenais mērķis ir veicināt enerģētiskās nabadzības mazināšanos un tās skarto cilvēku veselības stāvokļa uzlabošanu Vidusjūras valstu piekrastes teritorijā, īpašu uzmanību pievēršot sievietēm. Projekta ietvaros tiek īstenoti praktiski risinājumi, kuru nolūks ir nodrošināt iespējas vairāk nekā 4200 sieviešu mājsaimniecībām un citām neaizsargātām grupām pārvaldīt savu enerģijas patēriņu un uzlabot piekļuvi atbilstošiem enerģijas avotiem.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Diagnoze
- Plānošana
- Ieviešana
- Ietekmes novērtējums

Palīdzības pasākumu veids: spēju pilnveidošana un apmācība, komunikācijas kampaņa, patērētāju konsultēšana, aizsardzība un iespēju nodrošināšana, datu ieguve, pārraudzība un ietekmes novērtējums, politikas atbalsts, ieinteresēto pušu iesaiste

Ģeogrāfiskais mērogs: Valsts, reģionāls, vietējs

EmpowerMed gaitā tiek novērtēta ieviesto praktisko enerģijas nabadzības mazināšanas pasākumu efektivitāte un ietekme, lai formulētu vietēja, valsts un ES mēroga politiku ieteikumus un veicinātu politikā balstītus risinājumus vietējā, valsts un ES mērogā, iesaistot 220 lēmumu pieņēmējus, 560 sociālās jomas dalībniekus, 100 komunālo pakalpojumu sniedzējus, 180 veselības ekspertus un 100 enerģētiskās nabadzības jomas ekspertus. Izmēģinājuma teritoriju pašvaldības piedalās realizācijas posmā, sasaistot projekta pasākumus ar vietējiem dalībniekiem.

Projekta EmpowerMed ietvaros tika veikti tālāk minētie pasākumi:

- **Kolektīvas konsultatīvās sapulces**, kas kopā pulcē aptuveni 20-30 cilvēku, kurus skar enerģētiskā nabadzība, lai dalītos zināšanās un prasmēs par enerģijas izmantojumu, enerģijas rēķinu saprašanu, vienkāršu energotaupības pasākumu veikšanu un pāreju pie cita energoapgādes pakalpojumu sniedzēja. Šī kopienas pieeja izmanto tīkla kolektīvās zināšanas.
- **Mājsaimniecību apmeklējumi** ar energopatēriņa auditiem, ierīču paketēm un pielāgotu padomu. Konsultanti apskata enerģijas un ūdens rēķinus un apspriež mājsaimniecības enerģijas un ūdens lietošanas paradumus. Viņi nosaka enerģijas un ūdens ietaupījumu potenciālu un veic zemu izmaksu pasākumus, uzstādot bezmaksas ierīces.

- Virkne **“dari pats” risinājumu**, piemēram, fotoelementu paneļu uzstādīšanas, “dari pats” viedo skaitītāju rādījumu nolasīšanas un nelielu, zemu izmaksu “dari pats” pasākumu darbnīcas.
- Īstenošanas iespēju novērtējums un atbalsta sniegšana, lai **pieklātu enerģētiskās nabadzības finansēšanas programmām** renovācijas darbiem, atjaunojamajai enerģijai vai energoefektivitātei.
- **Veselības darbnīcas**, kas palīdz veselības jomas ekspertiem un praktiķiem noskaidrot enerģētiskās nabadzības atstāto iespaidu uz veselību un sniedz vienkāršus pasākumus, kā samazināt negatīvo iespaidu vai sniegt cilvēkiem piekļuvi turpmākas palīdzības programmām.

Acting in visit, photo by EmpowerMed.

Tēmas: mājokļi, ar kuriem ir grūti strādāt, veselība, uzvedība, cilvēktiesības, kopienas, izdzīvošanas stratēģijas, iekštelpu komforts (siltumkomforts, mājokļa kvalitāte), parādi, piekļuve enerģijai un enerģijas patēriņš, energopatēriņa auditi, energoefektivitāte, viedie skaitītāji, enerģijas cenas, sociālais atbalsts, objektivitāte un taisnīgums (dzimumu līdztiesība, sociālekonomiskās atšķirības), patēriņa nepietiekamība, finansēšanas programmas, neaizsargātie patērētāji, dzimums

Projekta ieguvēji: bērni, personas ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēki, enerģētiskās nabadzības skartie, dzimumorienētie, politiku veidotāji, praktiķi

Speciālisti:

- Inženieri
- Žurnālisti
- Pētnieki
- Sociālie darbinieki
- Brīvprātīgie
- Pilsētplānotāji
- Enerģētikas eksperti

EmpowerMed ir labs piemērs, kā tiek nodrošinātas iespējas neaizsargātām grupām. Ar budžetu vairāk nekā **1 miljona eiro** apmērā šī projekta mērķis ir:

- nodrošināt 10 200 cilvēkiem iespēju risināt enerģētiskās nabadzības problēmu;
- panākt primārās enerģijas ietaupījumu 6,5 GWh gadā;
- samazināt emisijas par 1600 tonnām CO₂ gadā;
- apmācīt 420 vadošo dalībnieku;
- investēt 135 000 € ilgtspējīgā enerģijā, pateicoties projektam;
- panākt mājāsaimniecībām 780 000 € ietaupījumus;
- atbrīvot 50 cilvēkus no parādiem vai komunālo pakalpojumu atslēgšanas;
- veicināt 8 politikas un pasākumus.

Dažas problēmas, ar kurām nācās saskarties projekta gaitā, ir saistītas ar piekļuvi mājāsaimniecībām Covid-19 pandēmijas dēļ un uzticības raisīšanu neaizsargātās grupās, kurām ir iepriekšēja pieredze ar birokrātiju.

Finansējums: Eiropas finansējums no Eiropas Savienības programmas H2020

Sadarbības partneri: pilsoniskās sabiedrības organizācija, ārstniecības personas, pašvaldību un valsts iestāde, mediji, valsts iestāde, tīkls, NVO: ESF, UAB, IREC, Sogesca, Focus, Geres, DOOR, Milieukontakt Albania, WECF

Leinteresēto pušu veids: enerģijas piegādātāji, vietējā pašvaldība, valsts/ starptautiska iestāde, politiku veidotāji

EmpowerMed

ENPOR – Actions to mitigate energy poverty in the private rental sector

ENPOR mērķis ir vērst uzmanību uz enerģētisko neaizsargājamību privātās īres sektorā, veicot analīzi un pārbaudot enerģētiskās nabadzības dimensijas šajā jomā. Tā mērķis ir arī uzlabot lēmumu pieņēmēju spēju saprast un mazināt enerģētisko nabadzību šajā sektorā, piemērojot un testējot energoefektivitātes atbalsta programmas, lai risinātu enerģētiskās nabadzības problēmu šajā sektorā.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Politiku veidošana
- Ieviešana

Palīdzības pasākumu veids: spēju pilnveidošana un apmācība, raksturošana, mājāsaimniecību energoefektivitāte un renovācija, pārbaudība un ietekmes novērtējums, politikas atbalsts, regulējums, ieinteresēto pušu iesaiste

Tēmas: uzvedība, apkures un dzesēšanas sistēmas, sadzīves tehnika, izdzīvošanas stratēģijas, iekšējais komforts, informācija un informētība, siltumizolācija, izglītība, mājokļu kvalitāte, piekļuve enerģijai un enerģijas patēriņš, energopatēriņa auditi, energoefektivitāte, sociālais atbalsts, neaizsargātie patērētāji

Projekts atbalsta desmit politiku piemērošanu un īstenošanu 7 dalībvalstīs atbilstoši šī sektora vajadzībām, integrējot tās plašākos politiku mērķos. Projekta ietvaros tiek atlasītas jau esošas politikas pēc to būtiskā ieguldījuma enerģētiskās nabadzības mazināšanā līdz 2030. gadam un integrēšanas Nacionālajos enerģētikas un klimata plānos. Atlases kritēriji ir atrašanās vieta pilsētā, pārvaldības mehānismi, galvenais finansējuma veids, primārais energoapgādes veids, dzīvojamā fonda energoefektivitāte un politiskās iesaistes līmenis.

Projekta ietvaros tiks veikti šādi pasākumi:

- tiks padziļināti izskatītas enerģētiskās nabadzības politikas privātās īres sektorā visā ES. Tiks apkopoti politikas dati un izstrādāti detalizēti politikas ieteikumi kopā ar politiķiem tā saucamajās REACT grupās, kurās piedalās visas vietējā un valsts mēroga ieinteresētās puses, kas ir saistītas ar konkrēto politiku;
- tiks pārbaudītas enerģētiskās nabadzības dimensijas šajā sektorā, izmantojot enerģētiskās nabadzības informācijas paneli – tiešsaistes rīku, kurš ir paredzēts enerģētiskās nabadzības kartēšanai un pārbaudībai Eiropā

- tiks sniegts atbalsts pielāgotām politikām un vadlīnijas citām valstīm, rīkojot pasākumus vietējām, reģionālām un valsts iestādēm, enerģētikas aģentūrām un enerģētiskās nabadzības skartajiem ģimenēm un izīrētājiem.

Šis projekts joprojām tiek īstenots, un tas ir labs piemērs, kā izīrētāji un īrnieki savstarpēji sadarbojas ES enerģētiskās nabadzības jomā. Galvenais mērķis ir vārst uzmanību uz enerģētisko nabadzību privātās īres sektorā un padarīt to izmērāmu iekļaujošākā kontekstā, kā arī atbalstīt pielāgotu politiku izstrādi un ieviešanu, lai risinātu šo problēmu. Vietējās pašvaldības sniedz ieskatu vietējās kopienās un problēmās, ar kurām tās saskaras.

COVID-19 dēļ ir grūtāk plānot fiziskus pasākumus un sasniegt ieinteresētās puses. Horvātijas pašvaldību vēlēšanu dēļ 2020./2021. gadā vietējās pašvaldības neizrādīja pietiekamu interesi par dalību jaunajos projektos.

Ar **100 000 līdz 1 miljona eiro budžetu** šī projekta mērķis ir:

- iesaistīt vismaz 5000 patērētāju un 320 000 mājsaimniecību;
- izveidot/pielāgot 10 politikas energoefektivitātei un/ vai maza apjoma investīcijām atjaunojamā enerģijā un atbalstīt tās arī pēc ES atbalsta perioda beigām;
- panākt 135,24 GWh primārās enerģijas ietaupījumu gadā;
- panākt 58,8 miljonu eiro investīcijas enerģijas modernizēšanā.

ENPOR logo.

Projekta ieguvēji: valsts/pašvaldību iestādes, politiku veidotāji, praktiķi, NVO, iedzīvotāji

Actions to mitigate energy poverty in the private rented sector

Finansējums: Eiropas finansējums no programmas "Horizon2020"

Sadarbības partneru veids: pilsoniskās sabiedrības organizācija, enerģētikas aģentūra, mājokļu nodrošinātājs, tīkls, NVO, universitāte / pētniecības centrs

Sadarbības partneri: Eiropas Enerģētikas un klimata politikas institūta fonds, Klimata alianse, Mančestras Universitāte, Pirejas Universitātes pētniecības centrs, Društvo Za Oblikovanje Odrzivog Razvoja, Atjaunojamo energoresursu un saglabāšanas centra fonds, Agenzia Nazionale per le Nuove Tecnologie, L'Energia e lo Sviluppo Economico Sostenibile, Tartu reģionālā enerģētikas aģentūra, Austrijas enerģētikas aģentūra, Stichting Hogeschool Utrecht, Wuppertal Institut für Klima, Umwelt, Energie gGmbH, Union Internationale de la Propriete Immobiliere

Speciālisti:

- Valsts ierēdņi
- Pētnieki

Leinteresēto pušu veids: institūts, vietējā pašvaldība, tīkls, universitāte, politiku veidotāji

Hauts-de-France Pass Renovation

2014

šobrīd

Hauts-de-France Pass Renovation ir tehnisks finanšu instruments, kas tiek ieviests 12 reģiona teritorijās vai kopienās un kuru ir izstrādājis Energoefektivitātes valsts dienests (PSEE). PSEE, kura pamatā ir inovatīvs ekonomikas modelis, izmaksā avansā renovācijas darbiem piešķirtos līdzekļus. Saņēmēji atmaksā šo avansu pilnā apmērā vai daļēji ar finansiālajiem enerģijas rēķina ietaupījumiem.

PSEE izmanto vēl nebijušu pašregulētu ekonomikas modeli, lai palīdzētu ievērojami samazināt enerģijas patēriņu dzīvojamās mājās un veicinātu vietējās ekonomikas paplašināšanos. Īpašniekiem, meistariem, vietējām pašvaldībām un novatoriem tiek sniegta dažāda veida atbalsts.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Plānošana
- Ieviešana
- Ietekmes novērtējums

Odefransa, Francija

Ģeogrāfiskais mērogs:
Reģionāls

Projekta ietvaros tiek sniegta palīdzība īpašniekiem, izīrētājiem, individuāliem vai kolektīviem mājokļiem, sniedzot gatavu tehnisko atbalstu kopā ar visaptverošu finanšu risinājumu. Šis mehānisms aptver visus renovācijas projekta posmus no informācijas un konsultācijām līdz uzturēšanai, tostarp finanšu risinājumu meklēšanai. Hauts-de-France Pass Renovation ietvaros īpašniekiem tiek izsniegts vidēji 43 000 eiro avanss darbiem. Līdzko renovācijas darbi ir pabeigti, īpašnieks atmaksā atlikušo summu, pateicoties ikmēneša maksājumam, kas ir mazāks vai vienāds ar enerģijas ietaupījumu pēc renovācijas.

Rīkojoties pēc pieprasījuma un garantējot samaksu par darbiem, iniciatīva veicina ilgtspējīga vietējā tirgus veidošanos energoefektīvai mājokļu atjaunošanai un darba vietu radīšanu. Turklāt vietējām pašvaldībām ir pieejams papildrīks, kas nodrošina to iniciatīvu un politiku panākumus saistībā ar pāreju uz tīru enerģiju un mājokļu uzlabojumiem. Dažādie partneri un trešās personas varēs informēt un noteikt potenciālos saņēmējus, izvietot atbalstu un mobilizēt vietējos uzņēmumus.

PSEE piemīt eksperimentēšanas un jaunas atklāšanas potenciāls, kas varētu interesēt inovāciju jomas dalībniekiem, pateicoties datu analīzes sistēmai, kura ir iekļauta un piedāvā iespēju pārraudzīt mājokļa un to īpašnieku patēriņu.

Šī iniciatīva ir lielisks piemērs, kā inovatīva finansēšanas programma aptver visu reģionu, kā ieinteresētās puses un mazie un vidējie uzņēmumi iesaistās un tiek izstrādāti personalizēti risinājumi. Viena no tā stiprajām pusēm ir reģionālās iestādes starpnieka loma starp īpašniekiem un būvniecības uzņēmumiem ar ilgtermiņa finansējumu. Tā panākumu atslēga ir stimulēt izvēlēties pamatīgu renovāciju un pakalpojuma integrētā daba.

Problēmas, ar kurām nācās saskarties, bija saistītas ar to, ka saskaņā ar plānu 50% pakalpojumu izmaksu segtu energotaupības sertifikātu programmas un atsevišķos gadījumos projektu vadītājiem bija grūti iegūt šos sertifikātus visiem attiecīgajiem īpašniekiem. Turklāt programmai ir nepieciešams apjomīgs budžets piedāvātajiem pakalpojumiem.

Kopš 2014. gada projekta ietvaros ir investēti aptuveni **67 miljoni eiro**, renovēti **vairāk nekā 800 mājokļu**, kur mitinās **viena ģimene**, un **2200 dzīvokļu** kooperatīvās dzīvojamās mājās un renovētas aptuveni **600 mājsaimniecības**. Saņēmēju dzīves apstākļi ir uzlabojušies par **26%**, ir **ietaupīti aptuveni 50% enerģijas**, un **63%** mājokļu ir uzlaboti par vismaz divām energoefektivitātes klasēm.

Photo by [Charles Deluvio](#) on [Unsplash](#)

Palīdzības pasākumu veids:

finanšu mehānismi, mājsaimniecību energoefektivitāte un renovācija, pārraudzība un ietekmes novērtējums

Tēmas: apkures un dzesēšanas sistēmas, iekštelpu komforts, informācija un informētība, siltumizolācija, mājokļu kvalitāte, atjaunojamā enerģija, lauku reģioni, energoefektivitāte, sociālais atbalsts, finansēšanas programmas

Projekta ieguvēji: maznodrošinātie, visi īpašnieki un līdzīpašnieki, privāto un valsts dzīvojamo māju iemītnieki vai nomnieki

Speciālisti:

- Pašvaldību/valsts iestādes darbinieki
- Tehniķi
- Meistari

Finansējums: Eiropas finansējums no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) un ELENA līdzekļi (Eiropas atbalsts ar enerģiju saistītiem pašvaldību projektiem), reģionālie līdzekļi no Pikardijas reģionālās padomes

Sadarbības partneri: Conseil regional Hauts-de-France (vietējā pašvaldība)

Leinteresēto pušu veids: sabiedrība, vietējās pašvaldības, privātie uzņēmumi

Pateicoties iniciatīvas panākumiem, Hauts-de-France Pass Renovation seko Picardie Pass Renovation.

EnergyMeasures – Pielāgoti atbalsta pasākumi enerģētiskā ziņā neaizsargātām māsaimniecībām

EnergyMeasures strādā pie enerģētiskās nabadzības problēmas risināšanas septiņās Eiropas valstīs ar tiešu māsaimniecību iesaisti, ko papildina un informē jaunākās politiku un prakses inovācijas. Projekta ietvaros tiks strādāts ar enerģētiskās nabadzības skartām māsaimniecībām, lai uzlabotu to energoefektivitāti, veicot virkni zemu izmaksu pasākumu un mainot ar enerģiju saistītu uzvedību un praksi. Māsaimniecībām, kuras piedalās šajā projektā, tiks sniegti zemu izmaksu enerģijas pasākumi un nodrošinātas iespējas mainīt ar enerģiju saistīto uzvedību un praksi, izmantojot pieeju, kas ņem vērā esošos māsaimniecības apstākļus un atspoguļo dzīves pieredzi.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Plānošana
- Ieviešana

Turnhauta,
Flandrija,
Beļģija

Burgasa un
Gabrova,
Bulgārija

Korka un
Dublina, Īrija

Eindhoven,
Nīderlande

Skopje,
Ziemeļ
maķedonija

Beļsko-Bjala,
Polija

Western Isles,
Skotija, Apvienotā
Karaliste

Ģeogrāfiskais mērogs: Valsts

Projekta ietvaros tiks veikts darbs arī ar pašvaldībām, enerģētikas iestādēm, mājokļu asociācijām un citiem saistītiem jomas dalībniekiem, lai izvērtētu, kā pašreizējie daudzlīmeņu institucionālie konteksti iespaido centienus mazināt enerģētisko neaizsargātību valstīs, kuras tajā piedalās. Novērtējuma rezultāti tiks izmantoti, lai izstrādātu politikas un prakses pasākumus un atbalstītu to ieviešanu. Šie pasākumi palīdzēs risināt strukturālās problēmas, kuru dēļ māsaimniecības nespēj izkļūt no enerģētiskās nabadzības.

Pateicoties šim darbam, projekts palīdz mazināt dalībnieku neaizsargātību no enerģētiskās nabadzības, vienlaikus samazinot māsaimniecību enerģijas patēriņu un ar to saistītās siltumnīcefekta gāzu emisijas.

EnergyMeasures ar aptuveni **2 miljonu eiro** budžetu mērķis ir:

- panākt enerģijas “ietaupījumu” (aprēķināms kWh);
- panākt individuālās uzvedības izmaiņas;

- pilnveidot spējas, sniedzot apmācības iespējas;
- panākt jaunu politiku vai stratēģiju izveidi.

Šī ziņojuma sagatavošanas brīdī projekts vēl tiek realizēts, un tas ir izvēlēts, lai sniegtu iespēju sekot pasākuma izstrādei un ieviešanai soli pa solim. Covid-19 ir atstājis iespaidu uz darba plānu, kā rezultātā ir nācies mainīt darbību grafiku, it sevišķi mājsaimniecību iesaisti klātienē.

Palīdzības pasākumu veids: patērētāju konsultēšana, aizsardzība un iespēju nodrošināšana, datu ieguve, mājsaimniecību energoefektivitāte un renovācija, politikas atbalsts

Tēmas: uzvedība un prakse, sadzīves tehnika, kultūras faktori, informācija un informētība, likumi un likumdošana, piekļuve enerģijai un enerģijas patēriņš, energoefektivitāte, nepietiekams patēriņš

Speciālisti:

- Sociālie zinātnieki
- Inženieri
- Enerģijas jomas konsultanti
- Tehniķi
- Žurnālisti
- Sociālie darbinieki
- Studenti

Projekta ieguvēji: enerģētiskās nabadzības skartie, politiku veidotāji, praktiķi

Finansējums: Eiropas finansējums no programmas “Horizon2020”

Sadarbības partneri: University College Cork, Energy Action CLG (labdarības organizācija), DuneWorks BV (privāts uzņēmums), het Pon & Telos (universitāte / pētniecības centrs), Gemeente Eindhoven (vietējā pašvaldība), APB Kamp C (universitāte / pētniecības centrs), Samlevingsopbouw Antwerpen (NVO), Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć “Energie Cités” (NVO), Habidom Dooel Skopje (mājokļu nodrošinātājs), EcoEnergy (NVO), Tighten Innse Gall Ltd (NVO), Oikoplus KG (privāts uzņēmums)

Leinteresēto pušu veids: enerģijas piegādātāji, sabiedrība, vietējās pašvaldības, reģionālās pārvaldes iestādes, politiku veidotāji, atbalsta grupas, NVO, mājokļu asociācijas, labdarības organizācijas

EnergyMeasures

Tailored measures supporting energy vulnerable households

Pamatīga modernizēšana transformē Veksfordas aprūpes iestādes

Projekta “Pamatīga modernizēšana transformē Veksfordas aprūpes iestādes” ietvaros tika modernizēti 12 bungalo ar vienu guļamistabu sociālo mājokļu īrniekiem College View, Veksfordā. Šiem 12 īpašumiem pirmajiem tika piešķirta 50% dotācija SEAI pamatīgas modernizēšanas pilotprogrammas ietvaros. Visi mājokļi bija būvēti 70. gadu sākumā un to ēku energoefektivitātes klase (BER) bija F vai G. Visos mājokļos bija arī problēmas ar neatbilstošu ventilāciju un siltuma tiltiem, kā rezultātā uz mitriem traipiem griestos un uz iekšsienu virsmām ir izveidojies pelējums.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- ieviešana
- letekmes novērtējums

Palīdzības pasākumu veids: tehniskas konsultācijas un/vai palīdzības pasākumi

Veksfordas grāfiste, Īrija

Ģeogrāfiskais mērogs:
Vietējs

Pēc renovācijas visi mājokļi tika modernizēti, lai atbilstu A1, A2 un A3 BER klasei. Līdz ar enerģijas ietaupījumu ir gaidāms, ka projekts sniegs būtisku labumu īpašnieku veselībai, nodrošinot siltumkomfortu, tīrāku gaisu, labāku gaisa cirkulāciju un uzlabotus dzīves apstākļus.

Veksfordas grāfistes pārvaldes izstrādātās projekta aktivitātes ar 3CEA sniegto palīdzīgu projektu vadības jomā ietver:

- jumta/bēniņu un ārsienu siltumizolācijas uzstādīšanu sistēmas veidā un ventilācijas uzlabošanu esošajā jumta zonā, lai pēc darbiem nerastos nekādas problēmas. Tā rezultātā siltuma tilti tika samazināti galvenajos savienojumos;
- papildu siltumizolācijas uzstādīšanu sienās (ārsienu siltumizolācijas uzlabošanu), lai samazinātu ēkas vajadzību pēc siltuma un ar to saistītās emisijas;
- hermētisku risinājumu uzstādīšana – visā projektā tika izmantotas īpašas membrānas un hermētiska lente, īpašu uzmanību pievēršot galvenajiem savienojumiem, piemēram, atsegumiem loga/durvju ailē;
- siltuma zuduma rādītāja samazināšana pēc rūpnīcas pasākumiem ļāva uzstādīt siltumsūkni, tostarp laika, temperatūras un zonu kontroli.

Šis projekts ir labs inovatīvu tehnoloģiju un kopienas iesaistes piemērs. Lai tajā piedalītos, visiem mājokļiem bija jāveic gaisa necaurlaidības pārbaude un jānosaka ēku energoefektivitātes klase, lai noskaidrotu mājokļu tā brīža energoefektivitāti. Ar DEAP programmatūru tika noteikti nepieciešamie energoefektivitātes pasākumi, lai panāktu vismaz A3 klasi pēc darbu veikšanas.

Ar **368 000 eiro kopbudžetu un 25 000 eiro budžetu uz mājtsaimniecību** projekta ietvaros tika panākts:

- telpu apkures un karstā ūdens ikmēneša izmaksas 25,50 eiro uz mājokli;

- gandrīz nulles enerģijas ēku mērķi enerģijas un oglekļa emisiju jomā 10 no 12 mājokļiem;
- augsts apmierinātības līmenis ar mājokļu atrašanās vietu, vispārējo funkcionālo sniegumu un izskatu;
- ēku energoefektivitātes klase 8 no 12 mājtsaimniecībām: A trīs gadījumos, B1 četros gadījumos un C1 vienā gadījumā.

Problēmas radīja apstākļi, ka vairāki īrnieki nevēlējās atteikties no apkures sistēmām, pie kurām bija pieraduši, un grūtības sagādāja arī gaisa necaurlaidības panākšana.

Electric generation from solar panel, 3CEA

Tēmas: gaisa kvalitāte, ēkas siltumizolācija, energoefektivitāte, veselība, apkures un dzesēšanas sistēmas, sadzīves tehnika, iekštelpu komforts (siltumkomforts, mājokļa kvalitāte), mājokļu kvalitāte

Projekta ieguvēji: īpašnieki, neaizsargātie iedzīvotāji

Finansējums: valsts finansējums no SEAI

Speciālisti:

- Arhitekti
- Inženieri
- Pētnieki
- Vietējās Pašvaldības darbinieki

Sadarbības partneri: vietējā pašvaldība, pētniecības centrs, enerģētikas aģentūra, privātie uzņēmumi ar Dublīnas pilsētas domes starpniecību, University College Dublin, Three Counties Energy Agency (3CEA), DCI Energy Efficient Solutions, Jeff O'Toole, Pw Thermal Building Solutions Ltd, Isover, Weatherglaze, LCC Group, Daikin, Aldes, ACTIV8 Solar Energies

Līdzīgu projektu piemēri citās valstīs: Zaļais rajons Agia Varvara (Grieķija), Dotācijas sociālajiem īres īpašumu siltumizolācijas projektiem (Beļģija), Energiesprong tīkls (Nīderlande), Sagatavošana ziemas apstākļiem (Rumānija).

Zaļā pilsētas rajona Agia Varvara pilotprojekts

Projekts paredz ilgtspējīgas dzīvojamās vienības, kuras enerģijas balance ir gandrīz nulle, izveidi Agia Varvara pašvaldības mājokļu kvartālā, kur parasti mitinās maznodrošinātie. Mērķis ir izpētīt enerģijas ietaupījumu potenciālu un iespējas, lai ievērojami uzlabotu vietējo mikroklimatu un vidi.

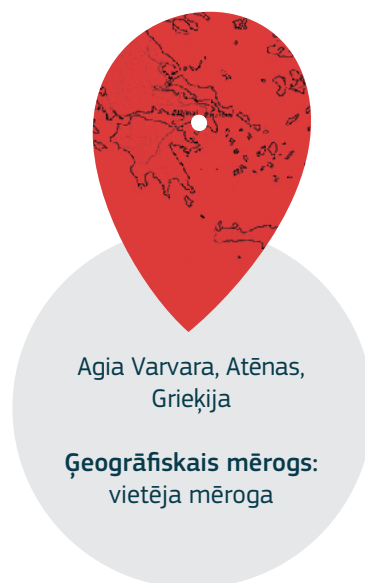

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Plānošana
- Ieviešana

Palīdzības pasākumu veids: subsīdija, komunikācijas kampaņa, māsaimniecību energoefektivitāte un renovācija, datu ieguve

Tēmas: kopienas, piekļuve enerģijai un enerģijas patēriņš, energoefektivitāte, objektivitāte un taisnīgums, mājokļi, ar kuriem ir grūti strādāt

Izvēlētās ēkas tiek uzlabotas no enerģijas viedokļa, pielietojot paņēmienus un sistēmas, lai panāktu enerģijas ietaupījumus un izmantotu atjaunojamus energoresursus (piemēram, dzesēšana un apkure ar ģeotermālo enerģiju) ar mērķi samazināt un racionalizēt enerģijas patēriņu un mazināt gāzu emisijas. Tiek izmantoti tādi materiāli, sistēmas un metodoloģijas, kuras atstāj pēc iespējas mazāku iespaidu uz vidi. Vienlaikus teritorijas pilsētvide tiek mainīta un uzlabota, lai panāktu labāku mikroklimatu, novērstu ēku “klimatisko slogu” un uzlabotu iedzīvotāju siltumkomfortu un vizuālo komfortu.

Pēc ēkas statiskās atbilstības pārbaudes tika uzstādīta ārējā siltumizolācija un vecie logu un durvju rāmji tika nomainīti pret jaunām augstas kvalitātes durvīm un logiem ar energoefektīvu stiklojumu. Turklāt iemītnieki tika iesaistīti apmācības programmā, sniedzot priekšrocības maznodrošinātas sabiedrības vietējam darbaspēkam un radot izaugsmes iespējas.

Pašvaldība palīdzēja noteikt, kuras sabiedriskās ēkas ir nepieciešams renovēt. Zaļā rajona panākumu atslēga ir aktīva tā iemītnieku dalība, kuriem pēc projekta pabeigšanas nebūs jāsedz gandrīz nekādas ar enerģiju saistītās izmaksas. Turklāt tas sniegs virkni ekonomisku, sociālu un ar vidi saistītu labumu, uzlabojot iemītnieku dzīves kvalitāti. Pie tam tā ietvaros tiks piedāvāts darbs un praktiska apmācība.

Pilotprojekta ietvaros ir veiksmīgi renovēta viena ēka. No veiktajām simulācijām tika secināts, ka, izmantojot siltumizolāciju un dubultās stikla rūtis, ir iespējams **ietaupīt 75% siltumenerģijas un 35% dzesēšanas enerģijas** (saskaņā ar TRNSYS, bet, izmantojot divas vienkāršākas

metodes atbilstoši standartam Nr. 13790, tiek reģistrēts mazāks procents vai pat negatīvi rādītāji) ja tiek izmantots saules gaismas noēnojums un laiku pa laikam dzesēts nakts laikā.

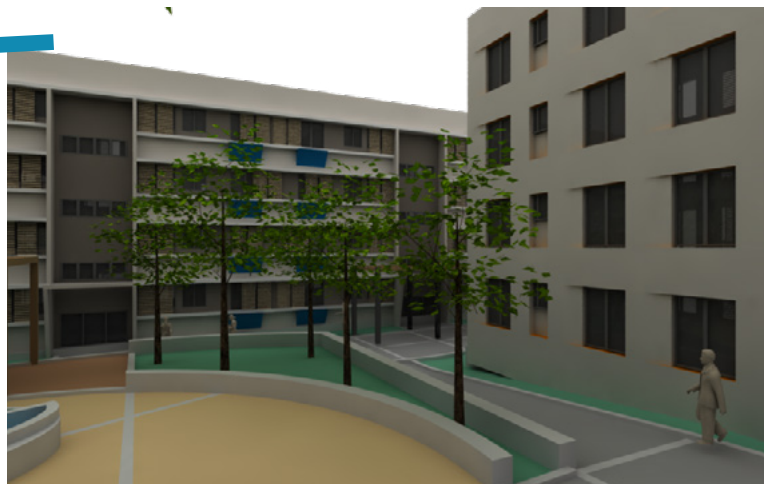
Photos by the Centre for Renewable Resources and Energy Saving.

Projekta ieguvēji: sabiedrība, mājokļu nodrošinātāji

Finansējums: valsts finansējums no ESPA, Eiropas finansējums no darba programmas "Vide un ilgtspējīga attīstība" (EPPERAA)

Speciālisti:

- Inženieri
- Arhitekti
- Pilsētu eksperti

Sadarbības partneri: Atjaunojamo resursu un energotaupības centrs (valsts iestāde), Agia Varvara pašvaldība

Leinteresēto pušu veids: Citizens

Reddito Energetico

2019. gadā Porto Torres pašvaldība uzsāka apgrozības fondu, piešķirot resursus neaizsargātiem iedzīvotājiem ar konkursa palīdzību. Pateicoties šī fonda resursiem (8000 €), atlasītās ģimenes ir iegādājušās nelielas saules fotoelementu iekārtas (<20 kW uzstādītās kapacitātes) un eksperimentē ar pašpatēriņa priekšrocībām, tikmēr pašvaldība atjauno fondu, pārdodot saražotās enerģijas pārpalikumu sadales tīklam.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Ieviešana

Palīdzības pasākumu veids: atbalsts ar enerģijas rēķinu, atjaunojamā enerģija, sociālais atbalsts

Pirmais pasākums ir valsts līdzekļu, kurus nav nepieciešams atmaksāt, piešķiršana fotoelementu sistēmu uzstādīšanai visneaizsargātākajām mājāsaimniecībām. Pēc tam ģimenes var uzsākt pašpatēriņu, un enerģija, kas netiek patērēta, tiek pārdota valsts sadales tīklam un ieņēmumi iemaksāti apgrozības fondā, kurš savukārt tiks izmantots, lai finansētu jaunu fotoelementu sistēmu uzstādīšanu. Turklāt tiek pilnveidotas izvēlēto ģimeņu spējas atbildīga enerģijas patēriņa jomā.

Šis **projekts** ir labs enerģētiskās nabadzības apkarošanas pasākums, kas palīdz neaizsargātām mājāsaimniecībām samazināt rēķinus par enerģiju, patērējot elektrību, kuru saražojušas fotoelementu sistēmas, kas atrodas objektā, un kuras ir iegādātas, pateicoties pašvaldības izveidotajam apgrozības fondam. Fonda līdzekļi nāk no ienākumiem, kas gūti no enerģijas pārpalikuma pārdošanas sadales tīklam. Šis pasākums vienlaikus arī veicina tīras enerģijas sistēmu izstrādi. Pasākuma labie rezultāti pamudināja Itālijas valdību pielietot līdzīgu sistēmu valsts līmenī.

Ar aptuveni 500 000 eiro budžetu projekts guva panākumus divu gadu laikā, pamudinot Itālijas valdību piemērot šo modeli arī citos reģionos (sākot ar Apūliju) un visbeidzot visas valsts mērogā. 2019. gadā Porto Torres ir uzstādītas 50 fotoelementu sistēmas, panākot **neaizsargātiem patērētājiem 9000 eiro ietaupījumu** uz enerģijas rēķiniem un samazinot CO₂ emisijas par 65

tonnām. Pirmajā darbības gadā apgrozības fonds saņēma 6000 eiro no saražotā pārpalikuma pārdošanas.

Galvenā problēma, ar kuru nācās saskarties projekta gaitā, ir saistīta ar mājtsaimniecību saražotās enerģijas un patēriņa aprēķinu, kas izrādījās neprecīzs (lai gan tas bija mazāks nekā gaidīts).

Photo by [Bill Mead](#) on [Unsplash](#)

Tēmas: atbalsts ar enerģijas rēķinu, atjaunojamā enerģija, sociālais atbalsts

Projekta ieguvēji: sabiedrība, kur īpašas priekšrocības guva neaizsargātie patērētāji

Finansējums: vietējais finansējums no Porto Torres pašvaldības

Sadarbības partneru veids: enerģētikas uzņēmums

Sadarbības partneri: Porto Torres pašvaldība, Gestore Servizi Energetici GSE S.p.a (enerģētikas uzņēmums)

Leinteresēto pušu veids: iedzīvotāji

Speciālisti:

- Inženieri
- Sociālās jomas dalībnieki

Slime (Service Local d'Intervention pour la Maîtrise de l'Energie)

Slime piedāvā pilnu pakalpojumu klāstu – konstatē enerģētisko nabadzību, veic energopatēriņa auditus, kā arī sociālo diagnostiku attiecīgajām mājtsaimniecībām un palīdz mājtsaimniecībām, pārvirzot tās uz esošiem ilgtspējīgiem un pielāgojamiem risinājumiem, lai izklūtu no enerģētiskās nabadzības situācijām. Atlasītās mājtsaimniecības apmeklē Slime konsultanti, lai veiktu sociāltechnisko auditu. Viņi novērtē mājtsaimniecību vajadzības pēc to ieņēmumiem, ēkas termālās norobežojošās konstrukcijas, sadzīves tehnikas utt. Viņi iesaka ēkas modernizēšanas pasākumus, energoapgādes līgumu maiņu, sasaista mājtsaimniecības ar struktūrām, kuras var palīdzēt tām mazināt enerģētisko nabadzību.

Enerģētiskās nabadzības posmi:

- Diagnoze
- Plānošana
- Ieviešana
- Ietekmes novērtējums

Palīdzības pasākumu veids:

Hmājtsaimniecības pārraudzība, tehniska rakstura konsultācijas un/vai palīdzības pasākumi

Tēmas: informācija un informētība, sociālais atbalsts, tehniskais atbalsts

Slime programmas palīdzības pasākumu metodoloģiju un budžeta piešķiršanu valsts līmenī plāno CLER (bezpēlņas organizācija), un to vietējā mērogā piemēro varas iestādes Slime programmās (līdz šim 50). Slime metodoloģijas pielietojumu no vietējās pašvaldības puses līdzfinansē ESC programma.

Tiek veiktas šādas darbības:

- vietējās pašvaldības projektē programmu;
- vietējā pašvaldība reaģē uz CLER aicinājumu pieteikties;
- CLER apstiprina programmu, ja sniegtā metodoloģija atbilst Slime metodēm;
- programma un pasākumi tiek uzsākti;
- CLER ik gadu apstiprina vietējās pašvaldības izmaksas, veikko apmeklējumu skaitu un darbību atbilstību;
- valsts līmeņa finanšu partneri izmaksā CLER atbilstošās summas ("obligāti" energotaupības sertifikātu programmas ietvaros);
- CLER sadala samaksātās summas vietējām pašvaldībām.

Slime ir labs vietēja mēroga pasākuma piemērs, kā tiek noteikts, kuras mājtsaimniecības ir neaizsargātas, un veidota vietējo jomas dalībnieku ekosistēma. Konsultanti garantē individuālu pārraudzību un pielāgotu palīdzību dažādos jautājumos, lai palīdzētu cilvēkiem izklūtu no enerģētiskās nabadzības. Viņi aplūko mājtsaimniecību vajadzības un veic plašu reaģēšanas pasākumu klāstu

no tādu nelielu taupības ierīču uzstādīšanas kā gaismas spuldzes, kas patērē mazu enerģijas daudzumu, līdz palīdzības sniegšanai energoneefektīvu ēku renovācijas procesā. Slime ir arī daļa no liela valsts mēroga tīkla, kas ļauj dažādām pašvaldībām sadarboties un dalīties savās zināšanās. Energoefektivitātes sertifikātu finansēšanas programma ļauj samazināt vietējām pašvaldībām nepieciešamo budžetu, kas tiešā veidā sekmē šīs programmas ieviešanu vietējā mērogā.

Pašvaldības Francijā var piedalīties CLER konkursu aicinājumā izveidot savu Slime. Citi projekti par šo tēmu: Enerģētikas konsultāciju punkti (Spānija), Enerģētikas konsultantu birojs (Spānija), Santa Coloma de Gramenet enerģētikas konsultāciju punkts (Spānija), Zaļie dakteri (Apvienotā Karaliste).

Photo by Slime.

Projekta ieguvēji: maznodrošinātas mājsaimniecības, pašvaldību un reģionālās iestādes

Finansējuma veids: privātais finansējums no enerģijas piegādātājiem ("obligāts" energotaupības sertifikātu programmas ietvaros un Ekoloģiskās pārejas ministrijas kontrolē)

Speciālisti:

- Vietējās pašvaldības darbinieki
- Sociālie darbinieki
- Tehniķi

Ar aptuveni 110 000 eiro gada budžetu uz Slime kopienu projekts ir:

- devis labumu 52 000 kurināmā nabadzības skartām mājsaimniecībām;
- ietaupījis vidēji 170 eiro uz mājsaimniecību ūdens un enerģijas rēķiniem gadā;
- veicis pirmo pasākumu 84% saņēmēju mājsaimniecību;
- veicis modernizēšanas darbus 46% mājsaimniecību.

Slime izvērsšana ir daļēji atkarīga no vietējā mērogā sertificētu jomas dalībnieku pieejamības. Kolektīvam, kurš vēlas izveidot Slime, ir jāgādā par to, lai tas varētu paļauties uz kvalificētām ieinteresētajām pusēm šajā teritorijā, pretējā gadījumā tam būs jāapmāca darbspēks par konsultantiem.

Leinteresēto pušu veids: vietējās pašvaldības, asociācijas, sociālo mājokļu saimnieki, enerģijas piegādātāji

Sadarbības partneru veids: pilsoniskās sabiedrības organizācijas, vietējās pašvaldības, pārejas uz tīru enerģiju tīkli, enerģijas piegādātājs, sociālo mājokļu saimnieki: Francijas ekoloģiskās pārejas aģentūra (ADEME), Nacionālā enerģētiskās nabadzības observatorija (ONPE), AG2R La Mondiale, Abbé Pierre Foundation, Valsts mājokļu aģentūra (ANAH), divi enerģijas sociologi: Christophe Beslay un Marie-Christine Zélem, Macif Foundation, Schneider Electric Foundation, Solinergy Endowment Fund, Ekoloģiskās pārejas ministrija

SLIME Un premier pas contre la précarité énergétique

